

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 26/2017 (2686) Rok LIX 16-23.7.2017

16 lipca - Matki Bożej Szkaplerznej

**Spojrzyj na nas łaskawie
i okryj płaszczem swej opieki**

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

Matka Boska Szkaplerna (fot. Tadeusz Różycki)

1,55 €

Domy Polskiej Misji Katolickiej we Francji zapraszają na wypoczynek

★ Niskie ceny ★ Zniżki dla dzieci ★ Dobra kuchnia polsko-francuska ★ Specjalne stawki dla grup
★ Domy prowadzone przez siostry zakonne ★ Wygodna lokalizacja ★ Kaplica w każdym domu

DINARD

www.mission-catholique-polonaise.net

tel. 02 99 46 71 71

e-mail: la.villa.vistule@onet.eu

WILLA „LA VISTULE”

Piękna plaża St. Enogat 2 kroki
od domu. Wiele atrakcji
Smaragdowego Wybrzeża.

LA FERTÉ s/Jouarre

www.pmkjouarre.blogspot.fr

tel. 01 60 22 03 76

e-mail: pmk.laferte@free.fr

LA FERTÉ S/JOUARRE

Dom z dużym parkiem położony
nad Marną. Blisko Euro Disney-
land i atrakcje Paryża.

LOURDES

www.pmk Lourdes.blogspot.fr

tel.: 05 62 94 91 82

pmklourdes@club-internet.fr

DOM BELLEVUE

Duchowe wzmocnienie w sanktuarium Matki Bożej.
Wycieczki górskie w malownicze Pireneje.

KORSYKA

www.maison-saint-hyacinthe.com

tel. 04 95 33 28 29

e-mail: mshcorse@yahoo.fr

DOM ŚW. JACKA

Słoneczne wakacje nad Morzem Śródziemnym.
Zwiedzanie Wyspy Piękności.

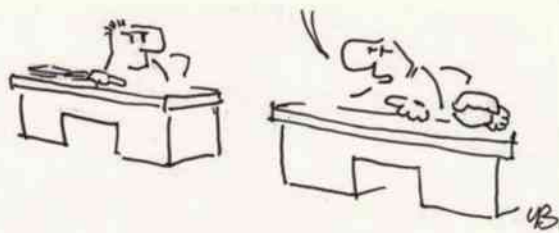
Telegram wstydlivy

Siedzę sobie niec podal winnicy, na skrzepie gaiku oliwnego i trzymam w zębach gałązkę... poki ju – oczywiście. Parę kilometrów za mną starożytna Florencja, przede mną wieże Monteriggioni i szlak pielgrzymi do Saint Jacques de Compostelle, i Siena w niepowtarzalnych barwach. A za parę dni uładę je w równie średnio-wiecznym, moim Krakowie, gdzie nad Rynkiem góruje Kościół Mariacki, z legendarnym trębaczem, co ostrzega od wieków przed... ponownym wjazdem dzikich innowierców. Przyszedł, więc czas – może, dlatego że taki i pały – nierozważny, że muszę się do czegoś przyznać – że wstydem oczywiście, mieszkańca nie jbardziej postępowego i zatracającego się w sobie samym imperium światowego... UE. Otóż – no lubię tę naszą starą, biedną Europę o kolorycie wielce różnorodnym, czyli „multi”. Gdzie Małopolska Wyżpiańskiego i Włocławek, i zielona Toskania, gdzie Rzym i płowowłose Dunki w Kopenhadze też, a nawet angielska królowa na Wypach i jedyne w swoim rodzaju poczucie humoru. Tę Europę całych wieków kształtowania się zachodniej cywilizacji, wspaniałej wielości architektury, literatury i piękna, i myśli, muzyki i uczynków, no... Chrześcijaństwa i transcendencji, których coraz mniej na Starym Kontynencie. Chociaż... gdzie wciąż jeszcze czyjemy się u siebie. Tyle, że nie wiadomo jak długo jeszcze, kiedy powrócimy po wakacjach do Paryża – w okolice Barbès „multi kultu”, czy Berlina Angeli M., pełnego niejeżdźców – „uchodźców” i „matężństwa”... (pc) mieszanym lub do brukselskiego Molenbeek, gdzie całkiem oderwani urzędnicy z obcej mi... biejczki. P.O.

Z WARSZAWSKIEGO RATUSZA PO PRZYJACIELSKICH PRYWATYZACJACH KAMIENTIC

— PANI PREZIDENT MOWI, ŻE Z TAKĄ PODŁOŚCIĄ NIGDY SIĘ DOTĄD NIE SPOTKAŁA, I POWAŻNIE ZASTANAWIA SIĘ CZY WOBEC TAK BRUTALNEGO ZEPSUCIA JEJ WAKACJI NIE POZWOLĄ DO SĄDU CAŁEJ TEJ PISMOŃSKIEJ KOMISJI...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Radosny czas pielgrzymowania do tronu Matki – str. 5
- | Na bezdrożach Europy – str. 6
- | Bez cenzury – str. 8
- | Bon été à tous ! – str. 11
- | W nowych dekoracjach – str. 13

Donald Trump w Polsce i Paryżu

Bogdan Dobosz

Prezydent Emmanuel Macron zaprosił Donalda Trumpa do Paryża na narodowe święto Francji 14 lipca. Amerykański przywódca za proszenie przyjął i brał m.in. udział w defiladzie wojskowej na Polach Elizejskich, gdzie obok żołnierzy francuskich, defilowała także US Army, a na niebie pojawiły się samoloty F-22 i Thunderbirdy.

Zapraszanie na paradę w Paryżu przedstawicieli innych armii ma już długą tradycję i służy m.in. dyplomacji. Można tu przypomnieć, że w czasach prezydentury Sarkozy'ego, gościem honorowym na trybunie był już m.in. prezydent... Syrii Asad.

Oficjalnym pretekstem do tego zaproszenia jest 100. rocznica przystąpienia Amerykanów do I Wojny Światowej i ich udziału w walkach na terenach Francji. Dyplomatycznie chodziło też o poprawę relacji Paryża i Waszyngtonu, które określano ostatnio, jako „szorstkie”. Odrzucenie przez USA paryskiego porozumienia klimatycznego wywołało nad Sekwaną wręcz wściekłość. Wypomina się też drobne złośliwości z tweedów Macrona o Trumie, czy „próbę sił” podczas uścisku dłoni na

szczytce w Brukseli. Trzeba jednak pamiętać, że ciągle trwa daleko idąca współpraca obydwu państw na wielu polach międzynarodowych, np. ostatnio coraz lepsza właśnie w Syrii. Dla Donalda Trumpa, który zaproszenie przyjął, jest to także szansa poprawy wizerunku za granicą, ale przy okazji i u siebie w kraju.

Tymczasem francuskie media podchodziły do tematu dość infantylnie. Tubylcze gazety sugerowały, że Trump jest miłośnikiem wojskowych parad, wspominały także, że jego żona Melania była w Paryżu modelką, więc ma sentyment do miasta, piszą także mało skromnie, że amerykańska para prezydencka „lubi kulturę francuską”.

ciąg dalszy na str. 9

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI” W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

- ☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)
☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejnaka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

XV Niedziela zwykła Rok A

PIERWSZE CZYTANIE Iz 55, 10-11

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

Tak mówi Pan: «Podobnie jak ulewa i śnieg spadają z nieba i tam nie powracają, dopóki nie nawodnią ziemi, nie użyźnią jej i nie zapewnią urodzaju, tak, iż wydaje nasienie dla siewcy i chleb dla jedzącego, tak słowo które wychodzi z ust moich, nie wraca do Mnie bezowocne, zanim wpierw nie dokona tego, co chciałem, i nie spełni pomyślnie swego postannictwa».

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Na żyznej ziemi ziarno wyda plony.

DRUGIE CZYTANIE Rz 8, 18-23

Czytanie z Listu św. Pawła Ap do Rzymian

Bracia: Sądzę, że cierpień teraźniejszych nie można stawiać na równi z chwałą, która ma się w nas objawić. Bo stworzenie z upragnieniem oczekuje objawienia się synów Bożych. Stworzenie, bowiem zostało poddane marności – nie z własnej chęci, ale ze względu na Tego, który je poddał – w nadziei, że również i ono zostanie wyzwolone z niewoli zepsucia, by uczestniczyć w wolności i chwale dzieci Bożych. Wiemy przecież, że całe stworzenie aż dotąd jęczy i wdycha w bólach rodzenia. Lecz nie tylko ono, ale i my sami, którzy już posiadamy pierwsze dary Ducha, i my również całą istotą swoją wdychamy, oczekując przybrania za synów – odkupienia naszego ciała.

EWANGELIA

Mt 13, 1-23

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Owego dnia Jezus wyszedł z domu i usiadł nad jeziorem. Wnet zebrali się koło Niego tłumy tak wielkie, że wszedł do łodzi i usiadł, a cały lud stał na brzegu. I mówił im wiele w przypowieściach tymi słowami: «Oto siewca wyszedł siał. A gdy siał, jedno ziarno padło na drogę, nadleciały ptaki i wydziobały je. Inne padły na grunt skalisty, gdzie niewiele miały ziemi; i wnet powschodziły, bo gleba nie była głęboka. Lecz gdy słońce wzeszło, przypaliły się i uschły, bo nie miały korzenia. Inne znowu padły między ciernie, a ciernie wybujały i zagłuszyły je. Inne wreszcie padły na ziemię żyzną i plon wydały, jedno stokrotny, drugie sześćdziesięciokrotny, a inne trzydziestokrotny. Kto ma uszy, niechaj słucha!» Przystąpili do Niego uczniowie i zapytali: «Dlaczego mówisz do nich w przypowieściach?» On im odpowiedział: «Wam dano poznać tajemnice królestwa niebieskiego, im zaś nie dano. Bo kto ma, temu będzie dodane, i w nadmiarze mieć będzie; kto zaś nie ma, temu zabiorą nawet to, co ma. Dlatego mówię do nich w przypowieściach, że patrząc, nie widzą, i słuchając, nie słyszą ani nie rozumieją. Tak spełnia się na nich przepowiednia Izajasza: „Słuchać będziecie, a nie zrozumiecie, patrzeć będziecie, a nie zobaczycie. Bo stwardniało serce tego ludu, ich uszy stępiały i oczy swe zamknęły, żeby

oczami nie widzieli ani uszami nie słyszeli, ani swym sercem nie rozumieli, i nie nawrócili się, abym ich uzdrowił”. Lecz szczęśliwe oczy wasze, że widzą, i uszy wasze, że słyszą. Bo zaprawdę, powiadam wam: Wielu proroków i sprawiedliwych pragnęło ujrzeć to, na co wy patrzycie, a nie ujrzeli; i usłyszeć to, co wy słyszycie, a nie usłyszeli. Wy, zatem postuchajcie przypowieści o siewcy. Do każdego, kto słucha słowa o królestwie, a nie rozumie go, przychodzi Zły i porywa to, co zasiane jest w jego sercu. Takiego człowieka oznacza ziarno posiane na drodze. Posiane na grunt skalisty oznacza tego, kto słucha słowa i natychmiast z radością je przyjmuje; ale nie ma w sobie korzenia i jest niestály. Gdy przyjdzie ucisk lub prześladowanie z powodu słowa, zaraz się załamuje. Posiane między ciernie oznacza tego, kto słucha słowa, lecz troski doczesne i ułuda bogactwa zagłuszają słowo, tak, że zostaje bezowocne. Posiane wreszcie na ziemię żyzną oznacza tego, kto słucha słowa i rozumie je. On też wydaje plon: jeden stokrotny, drugi sześćdziesięciokrotny, inny trzydziestokrotny. □

LITURGIA SŁOWA

XVI Niedziela zwykła Rok A

PIERWSZE CZYTANIE MDR 12, 13, 16-19

Czytanie z Księgi Mądrości

Panie, nie ma oprócz Ciebie boga, co ma pieczę nad wszystkim, abyś miał dowodzić, że nie osądziłeś niesprawiedliwie. Twoja, bowiem moc jest podstawą Twojej sprawiedliwości, wszechwładza Twoja sprawia, że wszystko oszczędzasz. Moc swą przejawiasz wobec tych, co nie wierzą w pełnię Twojej potęgi, i karzesz zuchwalstwo tych, co ją znają. Potęgą władasz, a sądzisz łagodnie i rządysz nami z wielką oględnością, bo do Ciebie należy moc, gdy zechcesz. Nauczyłeś lud swój tym postępowaniem, że sprawiedliwy powinien miłować ludzi. I właśnie synom swym wielką nadzieję, że po występkach dajesz nawrócenie.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Panie, Ty jesteś dobry i łaskawy.

EWANGELIA

Mt 13, 24-33

Słowa Ewangelii wg św. Mateusza

Jezus opowiedział tłumom tę przypowieść: «Królestwo niebieskie podobne jest do człowieka, który posiał dobre nasienie na swojej

roli. Lecz gdy ludzie spali, przyszedł jego nieprzyjaciel, nasiał chwastu między pszenicę i odszedł. A gdy zboże wyrosło i wypuściło kłosy, wtedy pojawił się i chwast. Studzy gospodarza przyszli i zapytali go: „Panie, czy nie posiałeś dobrego nasienia na swej roli? Skąd, więc wziął się na niej chwast?” Odpowiedział im: „Nieprzyjaczny człowiek to sprawił”. Rzekli mu studzy: „Chcesz, więc, żebyśmy poszli i zebrali go?” A on im odrzekł: „Nie, byście zbierając chwast, nie wyrwali razem z nim i pszenicy. Pozwólcie obojgu rósć aż do żniwa; a w czasie żniwa powiem żęćcom: Zbierzcie najpierw chwast i powiążcie go w snopki na spalenie; pszenicę zaś zwieźcie do mego spichlerza”. Przedłożył im inną przypowieść: «Królestwo niebieskie podobne jest do ziarnka gorczycy, które ktoś wziął i posiał na swej roli. Jest ono najmniejsze ze wszystkich nasion, lecz gdy wyrośnie, większe jest od innych jarzyn i staje się drzewem, tak, że ptaki podniebne przylatują i gnieźdzą się na jego gałęziach». Powiedział im inną przypowieść: «Królestwo niebieskie podobne jest do zaczynu, który pewna kobieta wzięła i włożyła

w trzy miary maki, aż się wszystko zakwasilo». To wszystko mówił Jezus tłumom w przypowieściach, a bez przypowieści nic im nie mówił. Tak miało się spełnić słowo Proroka: «Otworzę usta w przypowieściach, wypowiem rzeczy ukryte od założenia świata». Wtedy odprowadził tłumy i wrócił do domu. Tam przystąpili do Niego uczniowie, mówiąc: «Wyjaśnij nam przypowieść o chwacie». On odpowiedział: «Tym, który sieje dobre nasienie, jest Syn Człowieczy. Rolą jest świat, dobrym nasieniem są synowie królestwa, chwastem zaś synowie Złego. Nieprzyjacielem, który posiał chwast, jest diabeł; żniwem jest koniec świata, a żęćcami są aniołowie. Jak więc zbiera się chwast i spala w ogniu, tak będzie przy końcu świata. Syn Człowieczy posle aniołów swoich: ci zbiorą z Jego królestwa wszystkie zgorszenia oraz tych, którzy dopuszczają się nieprawości, i wrzucą ich w piec rozpalony; tam będzie płacz i gzygotanie zębów. Wtedy sprawiedliwi jasnieć będą jak słońce w królestwie Ojca swego. Kto ma uszy, niechaj słucha!» □

Radosny czas pielgrzymowania do tronu Matki

Po wielkich wydarzeniach duchowych minionego roku, umocnieni Bożymi darami, nie możemy oddać się lenistwu. Papież Franciszek w swoim liście *Misericordia et misera* mówi nam wszystkim: „nadszedł czas: pielgrzenia w przyszłość i zrozumienia, w jaki sposób iść dalej wiernie, z radością i entuzjazmem, aby doświadczyć bogactwa miłosierdzia Bożego” (nr 5). Tę drogę wiernego pielgrza dalej wyjaśnia nam też św. Paweł w słowach: „Tak i w rozumiecie, że umarliście dla grzechu, żyjecie zaś dla Boga w Chrystusie Jezusie” (Rz 6,11). Żyć dla Boga, na Jego chwałę, to powołanie każdego z nas, ale też niejcenniejszy dar, jaki możemy dać Bogu. Co to oznacza w praktyce?

W Ewangelii Jezus mówi: „Kto kocha ojca lub matkę bardziej niż Mnie, nie jest Mnie godzien. I kto kocha syna lub córkę bardziej niż Mnie, nie jest Mnie godzien. Kto nie bierze swego krzyża, a idzie za Mną, nie jest Mnie godzien” (Mt 10,37). Cóż takiego, jaki grzech czyni nas niegodnymi Jezusa? Niegodnym Mistrza jest ten, kto bardziej niż Jego, kocha kogoś lub coś innego. Kto kocha bardziej swoją rodzinę, swoje przywiązania niż Boga, nie będzie w stanie iść Jego drogą. Kto przywiązany jest do swego życia, nie zaakceptuje rzeczywistości Krzyża. Na chwałę Boga żyję, więc ten, kto jest w Niego zapatrzony, słucha Jego słowa bardziej niż ludzi, kocha to, co On kocha (por. EG 267) i przyjmuje Jego scenariusz. Bóg ciągle upomina się o należne Mu pierwsze miejsce w naszym życiu. Przykład i wzór takiego życia mamy w osobie Matki Najświętszej, w Jej „Fiat”, całkowitym oddaniu Panu Bogu. To, dlatego Kościół święty stawia Maryję, jako wzór wiary i ufności, wzór relacji człowieka do Boga. Całe rzesze pielgrzymują do Maryi, oddają się Jej w opiekę, chcą się od Niej uczyć żyć dla Boga.

300 lat temu miało miejsce wielkie wydarzenie – pierwszy raz poza Rzymem odbyła się koronacja Cudownego Obrazu Matki Bożej koronami papieskimi. Koronacji dokonał Bp Chełmski Krzysztof Szembek. Nie przypadkowo akurat ten biskup Kościoła koronował skronie Maryi i Jezusa. Tradycja podaje, że cudowny obraz Jasnogórski, przybył z miejscowości Betz, która dziś znajduje się na Ukrainie, a w minionych wiekach należała do Diecezji Chełmskiej. Z przekazu źródeł Jasnej Góry wiemy, że na tę uroczystość przybyło ok. 200 tys. pielgrzymów, co na owe czasy było rzeczą niespotykaną. Wydarzenie to stało się ogólnonarodową manifestacją wiary. Zgromadzili się wtedy przed obliczem Matki przedstawiciele wszystkich warstw społecznych – poczynawszy od dostojników państwowych, a skończywszy na ubogich.

Ufam, że nie ma w naszej Ojczyźnie takiego domu chrześcijańskiego, gdzie nie byłoby Jasnogórskiej Ikony, choć małego obrazka, a tym samym wiary w pośrednictwo Maryi. Jej ciepło miłości jest szczególnie obecne tam na Jasnej Górze w Jej sanktuarium. Ona zawsze tam na nas czeka. W Roku Jubileuszowym wędrując do naszej Matki, pragniemy uczcić Maryję, już nie nowymi, materialnymi koronami, ale koronami naszych duchowych darów, odnową życia w duchu Ewangelii, naszym wędrowaniem.

„Kto zaryzykuje, by uczynić mały krok w kierunku Jezusa, tego Pan nie zawiedzie” (EG 3). Te słowa papieża Franciszka możemy też odnieść do Maryi. Nie zawiedzie się ten, kto zdecyduje się zbliżyć do

Niej. Bo nigdy nie słyszano, aby Ona opuściła tego, kto się do Niej ucieka i wzywa Jej pomocy. Zbliża się radosny sierpniowy czas pielgrzymowania do tronu Matki Bożej, która od ponad 600 lat króluje w Częstochowie (...).

Dla wielu z nas pielgrzymowanie jest wpisane w kalendarz każdego roku. Chciałbym, więc przypomnieć wszystkim, zarówno tym naszym braciom i siostram, którzy już nie jeden raz przebyli pątniczy szlak na Jasną Górę, jak i tym, którzy nie mogli, bali się, którzy jeszcze takiego doświadczenia nie mają, że zbliża się wspaniały czas pielgrzymki: modlitwy, wyciszenia, adoracji Najświętszego Sakramentu, czas śpiewu, radości, spotkania ciekawych ludzi. To oferuje nam pielgrzymka (...).

W tym roku hasłem przewodnim stają się słowa samego Jezusa: „Idźcie i głoscie”. Zmartwychwstały Chrystus posyła swoich uczniów do głoszenia Ewangelii w każdym czasie i w każdym miejscu, tak by wiara w Niego dotarła do każdego zakątka ziemi. To zadanie staje też przed nami, jest ono dziedzictwem wszystkich ochrzczonych. Św. Paweł powie: „Biada mi gdybym nie głosił Ewangelii” (1Kor 9,16). Przypomina nam to Kościół ustami Ojca św. Franciszka: „Każdy chrześcijanin i każda wspólnota winni rozemnać, jaką drogą powinni kroczyć, zgodnie z wezwaniem Pana, jednak wszyscy jesteśmy zaproszeni do przyjęcia tego wezwania: wyjścia z własnej wygody i zdobycia się na odwagę, by dotrzeć na wszystkie peryferie świata potrzebujące światła Ewangelii „(EG20).

Pielgrzymka, wędrowanie przez miasta i wioski po drogach naszej Ojczyzny, gdy na przedzie idzie krzyż Chrystusa, jest wyznaniem wiary. Niesiony różaniec w rękę, wspólna modlitwa to świadectwo naszego zaufania Bogu. Dla wielu spotkanych ludzi to świadectwo może stać się impulsem do tego, by zastanowić się, czego naprawdę pragnę, jaki jest ostateczny cel mojego życia. Czy jest nim Chrystus? Przez modlitwę i rozważania będziemy pogłębiać rozumienie naszego chrześcijańskiego powołania do bycia uczniem, który nie siedzi beczynnie na kanapie, ale życiem głosi Dobrą Nowinę o Jezusie. By głosić, najpierw jednak trzeba Go osobiście poznać. Na pielgrzymim szlaku będzie wiele okazji, by karmić się słowem pochodzącym od samego Boga i doświadczyć prawdy o Jezusie, który prowadzi swój lud pośród zawitych dróg współczesnego świata. On, Dobry Pasterz, zawsze jest z nami i uczy nas żyć miłością, by iść przez świat dobrze czyniąc, by być dobrym jak chleb (...).

□

ks. Michał Moré

dyr. Pieszej Pielgrzymki Zamiejsko-Lubaczowskiej

Na bezdrożach Europy

Niedawno najwybitniejszy polityk europejski, Viktor Orbán zdążył finisować dwa zasadnicze dylematy, przez jakimi stała się państwa europejskie. Pierwszy, to wybór pomiędzy Europą państw a Europą narodów. Drugi, to problem migracji i modelu wielokulturowego. Zgadzam się z powyższymi prezentowanymi poglądami, aczkolwiek rzecz widzę nieco inaczej.

Europa dzisiejsza znajduje się na przystawionym bezdrożu. Świat wokół nas pędzi naprzód, procesy gospodarcze, społeczne, technologiczne podważają dotychczasowe fundamenty – na naszych oczach tworzy się rzeczywistość, jakiej jeszcze 20 lat temu nawet nie byliśmy w stanie sobie wyobrazić. A Europa, niestety – zamiast wychodzić naprzód – zdaje się kręcić wokół własnego ogona bądź biernie poddawać rozmaitym naciskom. Zdecydowanie, elity rządzące nami zupełnie oderwały się od realiów: nie rozumieją ani uwarunkowań społecznych ani potrzeby sprostania niezwykle wyzwaniami. Dają o sobie znać braki w wykształceniu i skutki mechanizmu negatywnej selekcji, dlatego z większością przywódców politycznych, nawet nie ma sensu rozmawiać, bo ich interesują inne sprawy.

Dylemat Europy doskonale ujawnia pęknięcie pomiędzy Wschodnią i Zachodnią częścią UE. Wydawałoby się, że po kilkunastu latach od akcesji dawnych państw komunistycznych do Unii, dawne podziały powinny zanikać. Wprawdzie granice obecnie nie stanowią przeszkody, jednak w dalszym ciągu po obu stronach dawnej „żelaznej kurtyny” pozostaje coś, co nie zrodziło się w czasach komunizmu: ujawniają się skutki wielowiekowych, odmiennych doświadczeń. Otóż, wbrew potocznym mniemaniom o „zacofanej” i „opóźnionej w rozwoju” Europie Wschodniej, nasza część kontynentu jest bogatsza

od Zachodniej o doświadczenia wynikające z naszej specyfiki. Nie jest przypadkiem, że na czele opozycji do Francji i Niemiec stoją państwa takie jak Polska i Węgry o wielowiekowej tradycji narodów politycznych i dramatycznej przeszłości. Oba musiały zmagać się w przeszłości z wyzwaniami, które przypominają obecne: doświadczyły jak wygląda funkcjonowanie i jakie przynosi skutki model społeczeństwa wielokulturowego. Takimi właśnie bytami była Rzeczpospolita Obojga Narodów, a także Cesarstwo Habsburgów (Austro-Węgry): mieszanek narodów, partykularyzmów, kultur i wyznań. Na Zachodzie przeważały państwa „narodowe”. Jeszcze na początku XX w., czyli sto lat temu, w Paryżu czy Londynie ponad 90% mieszkańców mówiła jednym językiem, posiadała jeden kolor skóry i wyznawała jedną religię (katolicyzm lub szerzej: chrześcijaństwo). Dawne multikulturalne miasta Warszawa i Budapeszt bardziej przypominały obecny

Z KRAJU

- Prezydent Duda brał udział w uroczystościach żałobnych po śmierci b. kanclerza Niemiec Helmuta Kohla. Po nich, spotkał się w Strasburgu z kanclerzem Niemiec Merkel, prezydentem Ukrainy Porosenką i prezydentem Austrii Van der Bellenem. Andrzej Duda rozmawiał też z prezydentem Litwy Grybauskaitė oraz prezydentem Francji Macronem. Rozmowa z Merkel dotyczyła Trójkąta Weimarskiego i współpracy polsko-niemieckiej, poruszona została kwestia Trójmorza
- Polska jest pierwszym krajem Europy, który prezydent USA Trump odwiedza w ramach wizyt dwustronnych. Z Warszawy amerykański przywódca odleciał na szczyt G20 do Hamburga, a później miał brać udział we francuskim święcie narodowym.
- W Warszawie odbyły się polsko-hiszpańskie konsultacje międzyrządowe, w ramach których odbyła się także m.in. sesja plenarna z udziałem ministrów obu rządów. Polska i Hiszpania mają zbliżone spojrzenie na kwestie dotyczące budowy silnej, skutecznej oraz bliskiej obywatelom UE – podkreśliła premier Szydło podczas wspólnej konferencji z premierem Hiszpanii Rajoyem.
- Marszałek Sejmu Kuchciński symbolicznie przekazał przewodniczącemu Zgromadzenia Narodowego Węgier Koeverowi prezydencję w Grupie Wyszehradzkiej w wymiarze parlamentarnym. Marszałkowie wzięli udział we Mszy św. w Katedrze Wawelskiej, złożyli też wiązanki przy nagrobkach króla Stefana Batorego i królowej Jadwigi Andegawerskiej oraz przy grobie pary prezydenckiej Lecha i Marii Kaczyńskich.
- Minister obrony narodowej Macierewicz spotkał się w Brukseli z sekretarzem obrony USA Matti-

sem. Tematem spotkania była m.in. kwestia obecności wojsk amerykańskich w Polsce. Macierewicz brał udział w sesji ministrów obrony państw NATO, która odbywała się w Brukseli.

- Prezydent Duda wręczył listy uwierzytelniające siedmiu nowym ambasadorom: we Francji (Tomasz Młynarski), Kanadzie, Korei, Kazachstanie, Tajlandii, Etiopii i na Litwie.

- „Polska jest jedna”, pod takim hasłem odbywał się kongres PiS i konwencja Zjednoczonej Prawicy w Przysusze na Mazowszu. Jarosław Kaczyński dał m.in. ultimatum ministrowi Adamczykowi, jeśli chodzi o realizację programu Mieszkanie Plus. Prezes PiS zaznaczył jednocześnie, że w listopadzie – na półmetku rządów – zostanie dokonana ocena jego pracy. Realizacja obietnicy likwidacji NFZ została przesunięta na kolejną kadencję, ale padł apel do ministra Radziwiłła o likwidację kolejek. Dostało się też ministrowi Waszczykowskiemu za nie dość szybką likwidację PRL-owskich „złogów” w MSZ. Pojawiły się również zapowiedzi reformy ordynacji wyborczej i likwidacji JOW w gminach, a wsparcie otrzymał minister Ziobro dla reformy sądownictwa oraz pomysł dekoncentracji mediów. Kaczyński zapowiedział także – „żadnej tolerancji dla nadużyć”, zwłaszcza we własnych szeregach i jasno dał do zrozumienia, że jego partia nie zgodzi się na relokację w Polsce emigrantów.

- W Warszawie zebrali się tego samego dnia Rada Krajowa PO. Powołano zespół, który przygotuje ofertę programową na przyszłoroczne wybory samorządowe. O programie było jednak nie wiele, a dominowało odmienianie słowa PiS przez wszystkie możliwe przypadki.

- Ponad 20 tys. osób zgłosiło się do służby w WOT, a w trzech brygadach podlaskiej, lubelskiej i podkarpackiej blisko 8 tys. złożyło deklarację wstąpienia do tej formacji.

- Komisje śledcze. Sytuacja Hanny Gronkiewicz-Waltz z dnia na dzień staje się coraz bardziej skomplikowana. Już pierwsze zeznania składane pod przysięgą przez podległych jej kiedyś czy obecnie urzędników stawiają ją w bardzo złym świetle. Sama HG-W przed komisją się nie stawiała i zainkasowała dotąd 6 tys. zł grzywny. Z kolei afera „Amber Gold” odstania stałość „państwa PO-PSL”, niekompetencję urzędników, a także istnienie parasola ochronnego nad tą piramidą finansową, w czym udział mogło mieć zatrudnienie w OLT syna ówczesnego premiera Michała Tuska.

- Pion śledczy Instytutu umorzył śledztwo w sprawie podrobienia przez funkcjonariuszy SB dokumentów TW „Bolek”, jak twierdził Wąteśa. Przyczyną umorzenia śledztwa było stwierdzenie, że fałszerstwa nie popełniono. W ocenie prokuratorów IPN dokumentacja dotycząca Lecha Wąteśy z teczek TW „Bolek” jest autentyczna,

- Były przewodniczący KOD (Mateusz K.) i jego skarbnik ustąpili od prokuratury zarzuty malwersacji. Grozi im kara do 8 lat więzienia.

- Pożar zabytkowej gorzowskiej katedry. Udało się uratować nawę główną, zakrystię i prezbiterium oraz część wyposażenia. Całkowitemu zniszczeniu uległy m.in. kościelne organy.

- Premier Szydło, prezes PiS Kaczyński i ministrowie m.in. Błaszczak, Rafalska i Ziobro uczestniczyli na Jasnej Górze we Mszy prymicyjnej ks. Tymoteusza Szydło, syna polskiej premier. □

Łondyn czy Paryż, natomiast dawny Londyn i Paryż bardziej przypominają obecną Warszawę i Budapeszt.

Zatem Węgrzy i Polacy nie sprzeciwiają się przyjmowaniu imigrantów czy modelowi wielokulturowemu z powodu jakiegoś „zaczepienia” czy nieuzasadnionego „lęku przed obcymi”. Powiedziałbym, że my w Europie Wschodniej doskonale wiemy, na czym polega rzeczywistość funkcjonowania państwa, w którym istnieją społeczeństwa równoległe, nie chcące się ze sobą integrować, mające odmienne (rozbieżne) aspiracje i poglądy na wiele istotnych spraw. Napięcia w stosunkach polsko-żydowskich osiągnęły pod koniec lat 30. granice paranoi. Jedni nie potrafili patrzeć na drugich bez negatywnych emocji, nie potrafili żyć obok siebie, nie chcieli żyć obok siebie. Węgrzy również borykali się z bolesnymi skutkami przeszłości: byli rozsiani po rozległym terytorium, gdzie tworzyli wyspy większości. Narody Europy Zachodniej jeszcze tego problemu nie znają, albo żyją złudzeniami: nie wiedzą, że istnienie społeczeństw równoległych jest jak węzeł gordyjski. Gdy pojawia się (a zawsze w przeszłości pojawiał się) konflikt pomiędzy społecznościami żyjącymi obok siebie, to po prostu nie można go rozwiązać w cywilizowany sposób. Następuje klasyczna sytuacja patowa. Stan wojny, istniejący w sytuacji konfliktu między państwami, w tym przypadku przenosi się na grunt wewnętrzny. Doświadczenie podpowiada, więc narodom naszego regionu, że lepiej jest zawczasu zamknąć drzwi przed przybyszami, zanim nie okaże się, że w domu znajduje się Gospodarz i Gość, który bynajmniej nie zamierza się nigdzie wyprawować, ani nie uznaje suwerenności Gospodarza.

Ze wszystkich burz dziejowych, w 1945 r. wyszliśmy, jako państwo podporządkowane Sowietom, ale przynajmniej wewnętrznie, w końcu – POLSKIE. Węgrzy z kolei – nie tęsknią za modelem cesarskich Austro-Węgier i chcą pozostawać WĘGRAMI. Nauczyliśmy się cenić stabilność i bezpieczeństwo. Bowiem model wielokulturowy po prostu jest mitem, mitem wprawdzie bardzo efektywnym i gorliwie

propagowanym, ale niemającym najmniejszych szans na funkcjonowanie w praktyce. Spoteczeństwo, aby rozwijać się i kroczyć drogą rzeczywistego postępu, musi być zogniskowane wokół wspólnych wartości. Abstrakcyjne „prawa człowieka” nie są takim spoiwem społecznym z prostej przyczyny: nie zawierają drugiego czynnika, jakim są OBOWIĄZKI człowieka. Można sobie wyobrazić, że ludzie poświęcają się dla narodu, dla wiary, ale trudno sobie wyobrazić, by poświęcili się dla „tolerancji”. Czegoś takiego nikt nie będzie bronił w sytuacji realnego zagrożenia. Ponadto „prawa człowieka” są stosunkowo świeżym wymysłem, na naszych oczach zmieniają się w zależności od zmieniających się upodobań. Czy można się poświęcać w obronę czegoś, co istnieje jedynie na papierze i co można w każdej chwili zmienić, co stanowi marną kopię odwiecznych PRAW NATURALNYCH? I wreszcie, „prawa człowieka” są kiepskim argumentem w walce, ponieważ w warunkach wojennych muszą być łamane. Demoliberalowie zabrnęli w ślepy zaułek, co widać na ulicach Paryża, po których chodzą patroli wojskowe.

Europa mogłaby stanowić swoiste super-państwo. Pod pewnymi względami takowe stanowiła: w okresie Cesarstwa Rzymskiego i w epoce wypraw krzyżowych. Jednak nawet wówczas droga do zjednoczenia była jeszcze długa. Wspólnym spoiwem dla Europy mogłoby być chrześcijaństwo i system wartości opartych na uniwersalnych zdobyczach filozofii greckiej. Prawa człowieka nie nadają się do tego celu, ponieważ są abstrakcyjne. Państwa, które dzisiaj szermują demoliberalną ideologią, w przeszłości dwukrotnie usiłowały Europie narzucić siłą własne ideologiczne projekcje, a tak naprawdę własne imperia-listyczne zapędy: Francja w epoce napoleońskiej, Niemcy w epoce hitlerowskiej. To Polska i Węgry, a nie Niemcy i Francja, stoją dzisiaj po stronie: Europy, cywilizacji, pokoju i pomyślnej przyszłości społeczeństw żyjących na naszym kontynencie. □

Wojciech Turek

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Od 1 lipca prezydencję UE sprawuje Estonia. Tallin objął prezydencję pół roku wcześniej, bowiem obecnie przypadła kolej na Wielką Brytanię, która przeprowadza Brexit.
- Prezydent Rosji Putin podpisał dekret o przedłużeniu do końca przyszłego roku kontr-sankcji wobec krajów zachodnich.
- Kanclerz Niemiec Merkel zapewniła w Berlinie, że brak krajów z Europy Środkowej i Wschodniej na spotkaniu przygotowawczym przed szczytem G20 w Hamburgu nie jest wynikiem podziałów w Europie na Wschód i Zachód. Pewnie nie, chodzi tylko o... lekceważenie.
- Kanclerz Niemiec Merkel tuż przed szczytem G20 w Hamburgu zaatakowała prezydenta Trumpa, zarzucając mu izolacjonizm i protekcjonizm. Zaproszenie „drugiego ptaka” Europy na szczyt utrudniłoby rozmowy z Amerykanami?
- Parlament Rumunii udzielił dużą większość głosów wotum zaufania rządowi nowego premiera Tudose z Partii Socjaldemokratycznej (PSD). Koalicja PSD i Sojuszu Liberatów i Demokratów (ALDE) dysponuje większością bezwzględną w liczącym 329 miejsc parlamencie.
- Wybory parlamentarne w Albanii wygrała rządząca od 2013 r. Albańska Partia Socjalistyczna (PSSH) premiera Ramy, która zdobyła ponad 45% głosów i ponad 70 mandatów w liczącym 140 miejsc parlamencie. Frekwencja wyniosła 44%.
- Ks. kard. Turkson z Ghany, prefekt watykańskiej Dykasterii ds. Integralnego Rozwoju, zaapelował o powstrzymanie emigracji z Afryki. Zwrócił uwagę, że w zdecydowanej większości krajów afrykańskich nie ma wojen, które w sposób bezwzględny zmusza-

łyby ludzi do ucieczki. Prefekt porównał aktualny kryzys migracyjny, z którym boryka się Europa, do ciekącego kranu gdzie „trzeba zamknąć dopływ wody, a nie wycierać to, co przecieknie”.

- Włochy zagroziły zamknięciem portów dla statków pozarządowych organizacji pomocowych ratujących migrantów u wybrzeży Libii. Organizacje te podejrzewane są o udział w procedurze przemycania migrantów. Powoli nabierają rozsądku i na Zachodzie?

- Niemiecki Bundestag przyznał parom jedнопłciowym prawo do zawierania związków małżeńskich. Kanclerz Merkel w geście godnym Pitagasa zagłosowała, „przeciw”, choć zezwoliła swoim deputowanym na poparcie tej ustawy. Czego się nie robi dla wygrania wrześnie wyborów. Wiceprzewodniczący Bundestagu Singhammer z CSU oraz szef Centralnego Komitetu Niemieckich Katolików (ZdK) Sternberg zaskarżają jeszcze ustawę do Trybunału Konstytucyjnego.

- Niemiecki rząd nie zezwolił prezydentowi Turcji Erdoganowi na wygłoszenie przemówienia do swoich sympatyków na wiecu na terenie Niemiec przy okazji szczytu G20.

- Simone Veil, francuska polityk, była więźniarka obozu Auschwitz-Birkenau, minister zdrowia, pierwsza przewodnicząca demokratycznie wybranego PE (1979-82) zmarła w Paryżu w wieku 90 lat. Jej nazwisko na zawsze będzie kojarzone z wprowadzeniem we Francji aborcji.

- Parlament Czech uchwalił nowelizację konstytucji, uwzględniającą prawa właścicieli broni palnej do obrony. Ma to chronić Czechów m.in. przed aktami terroru, choć UE po terrorystycznych atakach uzbro-

jonych islamistów stara się dostęp obywateli do broni ograniczać. Czekająca filozofia okazuje się ciekawa...

- Sekretarz generalny NATO Stoltenberg oświadczył – „kilka dni temu miało miejsce historyczne osiągnięcie. Wielonarodowe grupy bojowe NATO w państwach bałtyckich i Polsce osiągnęły pełną gotowość operacyjną. To demonstracja tego, że sojusznicy są zjednoczeni w obliczu wszelkiej możliwej agresji”.

- Wybudowany kosztem 3,5 mld dolarów brytyjski lotniskowiec HMS Królowa Elżbieta wypłynął w swój pierwszy rejs. Okręt osiągnie gotowość operacyjną do 2020 r.

- Szef dyplomacji Kataru szejk Muhammad ibn Abd ar-Rahman as-Sani odrzucił serię żądań kilku krajów arabskich. Uznał, że ultimatum postawione Katarowi nie ma na celu walki z terroryzmem, lecz ograniczenie suwerenności kraju.

- Już, co najmniej 80 osób zginęło w trwających od kwietnia w Wenezueli antyrządowych protestach. Demonstranci oskarżają lewicowego prezydenta Maduro o zapędy dyktatorskie, domagają się jego ustąpienia i rozpisanie nowych wyborów.

- Oskarżony o zdradę stanu były prezydent Ukrainy Janukowycz będzie sądzony zaocznie. Zadecydował o tym sąd w Kijowie, kiedy ukrywający się od 2014 r. w Rosji Janukowycz ponownie nie stawiał się na rozprawie.

- Szef bułgarskiej agencji ds. bezpieczeństwa żywności Lubomir Kulinski stwierdził, że duże zachodnie firmy sprzedają w Bułgarii żywność gorszej jakości niż na Zachodzie i panują w nich podwójne standardy, inne wobec zachodniego rynku i inne na wschodnioeuropejski. □

Bez cenzury

O „objazdowym prowokatorze” Oliverze Fr. jiciu, upadku „Gazety Wyborczej” oraz atakach ludzi kultury mówi wiceminister kultury i dziedzictwa narodowego Jarosław Sellin (Gość Niedzielny).

Bogumił Łoziński: Gdyby opierać się na przekazie mediów liberalnych, można by uznać, że jest Pan wiceministrem w resorcie cenzury, a nie kultury.

– **Jarosław Sellin:** Takie zarzuty nie mają podstaw. Żadnej cenzury w Polsce nie ma. Jest wolność słowa i ekspresji artystycznej. Choć niestety czasami jest ona nadużywana. Jeśli robi się to w celach nie artystycznych, lecz dla prowokacji światopoglądowej czy pseudo-artystycznej, ministerstwo kultury ma prawo do oceny i to czyni. Ale od tego do cenzury droga daleka. Jest to nasze prawo do uczestniczenia w debacie publicznej.

Środowiska liberalne uważają taką ocenę, np. krytykę przedstawienia „Klątwa”, właśnie za cenzurowanie.

– Głos ministra kultury w tej sprawie był oczywisty. W tym przedstawieniu zostało sprofanowane dzieło Stanisława Wyspiańskiego, bo z pierwotnego tekstu nic prawie nie zostało. Na kanwie takiej praktyki w niektórych kręgach ludzi teatru zaczęła się nawet dyskusja, czy w jakiejś formie nie należy chronić dorobku klasycznych twórców przed całkowitą zmianą treści ich dzieł. W „Klątwie” nie ma nic, co byłoby dziełem artystycznym rozumianym jako uszlachetnianie człowieka, uwrażliwianie na dobro, prawdę i piękno. Jest zło, kłamstwo i obskurantyzm. Jest to przedstawienie prowokacyjne, i to w odniesieniu do tak delikatnej sfery jak uczucia religijne.

Takie rzeczy nie powinny być realizowane za publiczne środki i w publicznym teatrze. Nie rozumiem, dlaczego nie zareagował organizator, właściciel tego teatru, czyli prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz. Jan Paweł II jest przecież honorowym obywatelem stolicy, a został w tym przedstawieniu sprofanowany jak nigdy dotąd w Polsce.

Ministerstwo cofnęło dotację dla festiwalu Malta, której kuratorem jest reżyser „Klątwy” Oliver Fr. jiciu, co ten uznał za represję.

– To nie jest tak, że jeśli ktoś nie otrzyma dofinansowania, to jest represjonowany. Dotacje z ministerstwa przyznaje się na zasadzie konkursów grantowych. Festiwal Malta jest wspierany przez ministerstwo od lat na podstawie umowy, w której jest zapis o przestrzeganiu zasad współżycia społecznego. Uznaliśmy, że te właśnie zasady zostały naruszone przez powierzenie funkcji głównego kuratora festiwalu temu „objazdowemu prowokatorowi”, który zresztą nie ma możliwości tworzenia nawet we własnej ojczyźnie. Panu Fr. jiciowi podziękował za współpracę nawet dyrektor Teatru Starego w Krakowie Jan Klata, również „progresywny” reżyser,

gdy ten próbował z Zygmunta Krasińskiego zrobić wyłącznie antysemity.

Konflikty z ludźmi kultury odbywają się na różnych polach, także przy okazji festiwalu w Opolu czy mianowania dyrektorów teatrów. Spodziewał się Pan z ich strony tak ostrych ataków na rząd PiS?

– Nie ma ataku „ludzi kultury” na nasz rząd, są jedynie głosy niechęci, nawet ostre, części tego środowiska. Choć to część głośniejsza, zadowolona dotąd z państwa, które wspierało je przede wszystkim, marginalizując innych. To grupa marząca, „żeby było tak, jak było” – jak stwierdziła Agnieszka Holland, wybitna artystka, autorka znakomitych filmów. To jest histeria części środowiska artystycznego, które jest przywiązane do światopoglądu lewicowo-liberalnego. U podstaw ich ataku leży m.in. obawa, że dotychczasowi beneficjenci środków publicznych na kulturę będą musieli się nimi podzielić z innymi. Proszę zwrócić uwagę, że nawet protestowali pod hasłem: „Nie oddamy WAM kultury”, co świadczy o tym, że uzurpatorsko czują się jej właścicielami. Do tego dochodzi zaciętrzewienie polityczne, światopoglądowe w stosunku do naszej formacji. Patrzę jednak na to spokojnie. Jesteśmy u władzy dopiero półtora roku; myślę, że po dłuższym czasie wszyscy się opanują i dojdą do wniosku – jak prawdziwi zwolennicy pluralizmu i tolerancji – że inne wrażliwości w kulturze i polityce też mają prawo istnieć. Na razie odmawia się nam prawa nie tylko do rządzenia, ale i do istnienia.

Mówi Pan o ludziach kultury o innej wrażliwości ideowej niż lewicowo-liberalna. Może Pan podać znanego artystę, który publicznie skrytykował „Klątwę”?

– (Długa cisza).

Ta cisza jest znamieną, bo ja też nie przypominam sobie takiego faktu.

– Być może artyści wstrzymują się z takimi opiniami, gdyż uważają, iż aby oceniać, trzeba ten spektakl zobaczyć. Moim zdaniem wystarczą recenzje krytyków, do których ma się zaufanie.

To mało przekonujący argument. Może boja się ostracyzmu środowiska zdominowanego przez opcję lewicowo-liberalną?

– W niektórych przypadkach tak może być.

Wspomniał Pan o rozszerzeniu kręgu beneficjentów środków publicznych. Tymczasem Marc Walder, dyrektor generalny spółki Ringer, wydawcy m.in. „Newsweeka”, skarży się, że jego gazety w Polsce nie otrzymują reklam od spółek Skarbu Państwa, co powo-

Jarosław Sellin z wykształcenia jest historykiem. Przed 1989 r. działał w opozycyjnym Ruchu Młodej Polski. Jest posłem PiS. Ma 54 lata.

duże milionowe straty. Podobne pretensje ma „Gazeta Wyborcza”, w której pojawiają się artykuły oskarżające rząd PiS o to, że chce w ten sposób zniszczyć ten dziennik. Jak Pan skomentuje te zarzuty?

– Zalecam tym „wolnorynkowcom”, żeby sobie radzili właśnie na wolnym rynku, a nie na rynku sponsorowanym przez państwo. Jak są dobrzy, to się utrzymają. Przez lata byli wspomagani przez swoisty sponsoring, polegający na tym, że były dyspozycje polityczne, aby tylko u nich umieszczać ogłoszenia czy reklamy, które przynosiły im duże dochody. Teraz jest czas sprawdzianu ich umiejętności na wolnym rynku.

Ucieszyłby się Pan, gdyby „Gazeta Wyborcza”, która najostrejsze atakuje PiS, upadła?

– Światopogląd lewicowo-liberalny ma w świecie Zachodu trwałą pozycję. Reprezentacja medialna tego nurtu jest i będzie bardzo silna. Zawsze będą media prezentujące takie poglądy. Wolalbym jednak, aby w tym lewicowo-liberalnym obszarze medialnym była skłonność do solidnego informowania, także oceniania, ale nie zamieniania się w czotową siłę opozycyjną obecną na wiecach politycznych albo nawet tworzącą agresywną agendę działań opozycyjnych wobec rządu. Tak niestety robi „Gazeta Wyborcza” i jej redaktorzy od lat, ze swoimi antyprawicowymi i antykościelnymi obsesjami.

Jeszcze przed wyborami PiS mówił o konieczności repolonizacji mediów, tymczasem żadne regulacje w tej sprawie nie zostały uchwalone. Na jakim etapie są prace dotyczące tej kwestii?

– My mówimy o dekoncentracji własności kapitałowej w mediach, bo problemem jest monopolizacja całych obszarów medialnych. Na przykład prasa lokalna w Polsce znajduje się w rękach właścicieli niemal wyłącznie z Niemiec. Nasza propozycja polega na określeniu, jaka część danego segmentu mediów może znajdować się w jednych rękach. To pomoże też rozwiązać problem nadmiernej koncentracji kapitału zagranicznego np. na rynku prasy.

ciąg dalszy na str. 10

Francja po «rewolucji»

Bogdan Usowicz

Po wyborach we Francji nastąpiła całkowita niemal zmiana politycznego pejzażu. Historyk idei politycznych Ran Halevi mówi o „makronizacji demokracji Francuskiej” i unoszącym się nad krajem duchem rewolucji, choć bez gilotyn.

Rzeczywiście, „l'ancienne regime” uległ niemal całkowitej dekompozycji. Partia Socjalistyczna całkowicie się rozspadła, centroprawica została zmarginalizowana i nadal się dzieli, a jej stan posiadania stopniał poniżej 100 deputowanych. Na scenie pojawiła się prezydencka nowa partia Republika w Drodze! (LREM), która jest rodzajem dawnego Frontu Jedności Narodu w Polsce i zbieraniną polityków, głównie drugiego szeregu, od PS przez centrystów, po Republikanów. W Zgromadzeniu Narodowym zasiada obecnie 8 klubów parlamentarnych, największa liczba od roku 1958 r.

Jednomandatowe okręgi wyborcze sprawiły, że partia z niewielkim procentem głosów mają własne kluby parlamentarne,

zaś np. Front Narodowy, z trzecim wynikiem w kraju, takiego klubu nie posiada. FN ma 8 deputowanych, a do utworzenia własnej reprezentacji w parlamencie wymagana jest minimalna liczba 15 posłów. Wiąże się to z mniejszymi finansami, ale też możliwościami wystąpień, czy prac w komisjach.

Największym klubem jest prezydencki LREM. Na 577 deputowanych, klub ten ma wystarczającą większość 308 posłów. Drugie miejsce zajmują Republikanie (90 mandatów), największa obecnie partia opozycyjna. Szefem tej grupy parlamentarnej jest Christian Jacob. Centroprawica wprowadziła więcej deputowanych, ale część z nich utworzyła własny klub – „Konstruktywni”, skierowany na współpracę z rządem.

Klub ten liczy od 30 do 40 członków, niedawnych Republikanów, ale też sprzymierzonych z nimi 18 deputowanych centrowej UDI (Unia Niezależnych Demokratów). Kolejna partia centrowa MoDem (Ruch Demokratyczny) także wspiera Macrona i ma w Zgromadzeniu 42 „szable”. Szef MoDemu Francois Bayrou stracił stanowisko ministra sprawiedliwości, podobnie jak dwójka jego współpracowników, ale partia ta teoretycznie współpracuje z LREM.

ciąg dalszy na str. 13

Donald Trump w Polsce i Paryżu *ciąg dalszy ze str. 3*

Bardziej poważne komentarze podkreślały, że pomimo różnicy zdań w wielu kwestiach, Francja i USA pozostają „aliantami i krajami przyjacielskimi”. Biały Dom wskazywał z kolei na wspólną walę z terroryzmem i partnerstwo ekonomiczne. Francuskie media w kontekście podróży amerykańskiego prezydenta do Europy, przypominały także, że przed szczytem G20 będzie on gościł w Polsce, gdzie potwierdzi „poparcie dla bliskiego sojusznika” i wskazywały, że na trasie podróży nie ma Wielkiej Brytanii.

Wizyta w Polsce była dużym sukcesem naszego kraju. Nie od dziś Polska nazywana jest amerykańskim „koniem trojańskim”, co należy odbierać raczej jako komplement, a nie zarzut. USA są obecnie ważnym gwarantem naszego bezpieczeństwa. Polski MON Antoni Macierewicz przypominał przy tej okazji, że „Środowiska, które tak brutalnie i bezpardonowo atakują prezydenta USA Donalda Trumpa, są tymi samymi, które atakują rząd PiS w Polsce czy rząd pana Orbana na Węgrzech”. I zdaje się miał rację. Trump przemawiał do Polaków na Placu Krasińskich, w otoczeniu pomnika Powstania Warszawskiego, gdzie mówił o ich bohaterstwie, bliskim polsko-amerykańskim sojuszu

wojskowym i współpracy m.in. w dziedzinie energetyki. Wizyta miała charakter rozmów dwustronnych, ale i regionalnych, bowiem prezydent USA spotkał się w Warszawie także z przywódcami państw Trójmorza. Z Polski Trump poleciał na szczyt G20, a stamtąd do Paryża.

Nastawienie Francuzów wobec Amerykanów ma dość schizofreniczny charakter – naśladownictwo i cichy podziw, a z drugiej strony niechęć i poczucie wyższości. Udział Donalda Trumpa w święcie 14 lipca budził także różne reakcje polityków. Niechętna była zwłaszcza skrajna lewica. Jej przedstawiciel Jen-Luc Melenchon oświadczył nawet, że „Trump nie jest mile widziany” i dodał, że „14 lipca to święto wolności Francuzów”, zaś amerykański prezydent jest „przedstawicielem NATO zniewalającego nas w międzynarodowej koalicji, w której nie odgrywamy żadnej roli”. Krytycznie do wizyty Trumpa podchodzili także niektórzy socjaliści. Nikt jednak nie ma wątpliwości, że niezależnie od osobistych przekonań Macrona, jako prezydent stara się on prowadzić realistyczną politykę, w której USA są jednym z najważniejszych podmiotów. Poza tym wszystkim, ciekawie było także popatrzyć na... „konfrontację” Pierwszych Dam.

Bogdan Dobosz

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ W rankingu FIFA polska reprezentacja w piłce nożnej znalazła się na historycznym, 6 miejscu. Tak wysoko jeszcze nigdy naszych piłkarzy nie oceniono.

☺ Piłkarze Lecha Poznań pokonali macedoński FK Pelister Bitola 4:0 w pierwszym meczu 1. rundy kwalifikacyjnej LE. W tych samych rozgrywkach pucharowych 1. rundy piłkarze Jagiellonii Białystok pokonali na wyjeździe w Gruzji Dinamo Batumi 1:0.

☺ Piłkarze reprezentacji Niemiec zostali mistrzami Europy do lat 21. W finale rozgrywanego w Polsce turnieju pokonali w Krakowie Hiszpanię 1:0. Polscy piłkarze odpadli po słabej grze jeszcze w fazie grupowej.

☺ Lekkoatletyka: Polska drużynowo druga w Europie! W drużynowych ME triumfowali Niemcy, wyprzedzając Polskę i Francję, która zajęła 3 pozycję.

☺ Michał Kwiatkowski wystartował

w Duesseldorfie w kolarskim Tour de France w barwach Sky i w prologu, którym była jazda na czas zajął 8 miejsce. Dla 27-letniego Kwiatkowskiego, który wcześniej w Krokowej zdobył tytuł mistrza Polski w jeździe indywidualnej na czas, jest to 4 w karierze Tour de France, ale pierwszy w barwach brytyjskiej grupy. Na trasie wyścigu jest także Rafał Majka (niemiecka grupa Bora-Hansgrohe) oraz Maciej Bodnar i Paweł Poljański.

☺ W półfinale siatkarskich mistrzostw świata juniorów reprezentacja Polski wygrała grupę, później ograła w półfinale Brazylię 3:2. O złoto Biało-Czerwoni zagraли z Kubą i wygrali 3:0, zdobywając po raz 3 tytuł mistrzowski. Ostatni raz miało to miejsce w 2003 r.

☺ Zwycięstwem M. Janowskiego zakończyła się piąta eliminacja Indywidualnych Mistrzostw Świata na żużlu – Grand Prix Danii. Drugie miejsce w Horsens zajął Rosja-

nin Sajfutdinow, a na trzecie współlider klasyfikacji generalnej GP Dudek. Janowski dzięki wygranej awansował na 3 miejsce w klasyfikacji generalnej. Traci w niej 7 pkt. do liderów – Doyla i Dudki.

☺ J. Hampel zwyciężył w pierwszym turnieju tegorocznego cyklu indywidualnych mistrzostw Europy na żużlu. W finale na toruńskiej Motoarenie pokonał Czecha Milika, Łotysza Lebediewa i Pawlickiego.

☺ Polscy szachiści wywalczyli w rosyjskim Chanty-Mansyjsku pierwszy w historii medal – brązowy – drużynowych mistrzostw świata. W 9. rundzie przegrali z triumfatorami turnieju open – reprezentacją Chin 1,5:2,5. Drugą lokatę zajęła Rosja.

☺ Międzynarodowa Federacja Piłki Ręcznej (IHF) podjęła decyzję o przyznaniu „dzikiej karty” na mistrzostwa świata kobiecej reprezentacji Polski.

KRZYŻÓWKA IMIENINOWA

PROPONUJE: MDz

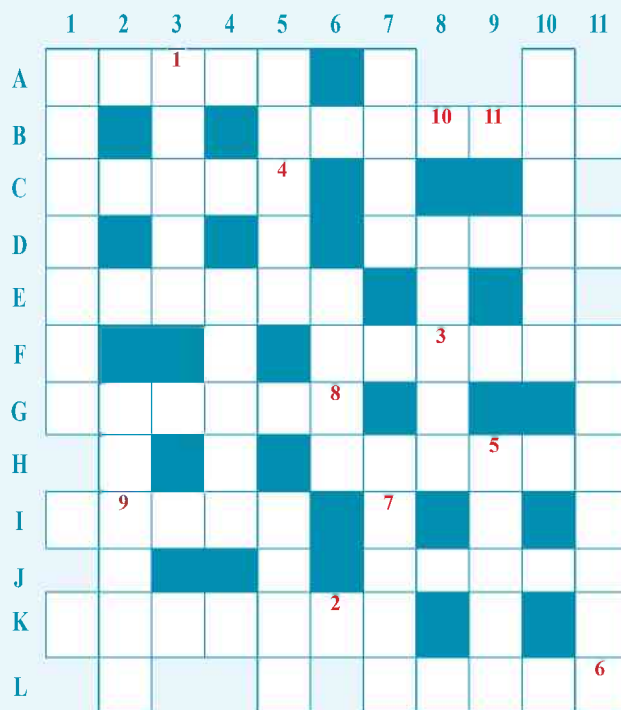
Poziomo: A-1. Biblijna powódź. B-5. Miasto powiatowe w woj. podlaskim – dawna wieś koronna, której mieszkańcy byli zobowiązani do hodowli sokotów. C-1. Zjawisko świetlne polegające na zmianie barwy nieba. D-7. Zawodnicy reprezentujący kraj w spotkaniach międzynarodowych. E-1. Stawa, rozgłos, bardzo dobra opinia. F-6. Obchodzi imieniny 3 lipca. G-1. Wolne tempo w utworach muzycznych. H-6. Powiatowe lub wojewódzkie. I-1. Motyw zdobniczy w formie stylizowanego liścia rośliny. J-7. Więzienne „firanki”. K-1. Osoba, która dokonała zapisu, darowizny na cele społeczne. L-7. Klarowny likier kminkowy pochodzenia totewskiego.

Pionowo: 1-A. Wolny czas między lekcjami. 2-G. Stopień naukowy. 3-A. Obszar, miejsce podlegające komuś. 4-E. Część ciała człowieka. 5-A. Biblijna pieśń religijna. 5-I. Ojciec. 6-E. Najmniejsza część pierwiastka chemicznego. 7-A. Potocznie: napad na bank. 7-H. Pryska z ogniska. 8-D. Siły zbrojne. 9-H. Element dawnej wagi. 10-A. Marka węgierskich autobusów. 11-F. Łup wojenny, trofeum. □

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr 18/2017: „Konwalie”.

Poziomo: makówka, matura, tulipan, sok, Asz, rum, ara, wydatki, wiosna, apaszka. **Pionowo:** sprawca, lato, komedia, Bug, tuz, mat, iwa, kił, kos, wyprawa, runo, amnezja. □

Góra Peselica

Od czasu do czasu jeżdżę w góry. Oto pomysł na Giewont. Dlaczego nie? Przecież się chodziło, wchodziło, nawet w przyzwrotnym tempie. Wchodziło się, więc i w tym roku plany giewontowe można snuć. No to wchodzimy.

Dzieci, które jęczały wcześniej, że nuda i im się nie chce, złapały wiatr w żagle i już są na szczycie. My, matki, w połowie. I... źle się idzie. Jakby wejście na jakiś ośmiotysięcznik. Po odpoczynku atak na szczyt się udał. Na górze znajomi powitali z troską: „Peselica to wymagająca góra. Dobrze, że żyjecie”...

Bardzo dobrze. Choć plany ataku Giewontu pękły jak bańka górska mydlana. Peselica, góra dojrzałości, pokazała miejsce w szeregu i perspektywę na kolejne lata. A perspektywa jest taka, że lata lecą, choć na co dzień się tego nie czuje. I dzieci, które jeszcze dwa lata temu były maluszkami, młodzieżowieją. Więc będą za chwilę i Giewonty zdobywać. Peselica natomiast rośnie. Taka to góra. Mimo wszystko – do zdobycia.

Góra Peselica jest do odkrycia przez

każdego. I nie ma co się krygować, że „mnie to nie dotyczy, bo mam dobrą kondycję”. Nie o kondycję tu chodzi, lecz o upływający czas i dystans do tego. Był czas na wbieganie na Giewont. Jest czas na zdobywanie Peselicy. I nie ma w tym nic wyjątkowego lub dziwnego. Może są teraz takie tendencje, by na siłę sobie łat odejmować, maseczki odmładzające nakładać i bliźnich na peselu oszukiwać. Tylko po co? Jest czas na wbieganie na Giewonty. Jest czas na wdrapywanie się na Peselice, będzie czas na robienie sweterków dla wnucząt. Bo takie jest życie. Dość nudno byłoby do setki w zdrowiu i bez laski wbiegać na jednym oddechu gdzieś wysoko, wysoko...

Góra Peselica okazała się przepiękna. Dająca perspektywę na przyszłość i wytchnienie. Bo naprawdę nie jest obciążeniem ta trudność, którą się mimo wszystko

pokonuje. I nie jest obciążeniem przyznanie się, że wiek w miejscu nie stoi. A kto się teraz krzywi, to oczywiście może kupować kremy przeciw zmarszczkowie i botoks stosować na skotatane nerwy. Tylko po co?

Góra Peselica pokonana. Mimo zakwasów dnia następnego i mimo spalonej stońcem buzi. I trzeba za to dziękować. I wspominać, gdy za czas jakiś nawet wejście na drugie piętro będzie jak zdobywanie Giewontu. Oby jak najpóźniej... □

Agata Puścikowska (Gość Niedzielny)

Bez cenzury

Takie działania są stosowane w innych państwach, chodzi o niedopuszczanie do powstania monopolu. Jeszcze przed przerwą wakacyjną Sejm przedstawił projekt.

ciąg dalszy ze str. 8

Sytuacja ekonomiczna telewizji publicznej jest bardzo zła, a PiS nie jest w stanie wypracować ustawy audiowizualnej, która pozwoliłaby skutecznie ściągać abonament. Dlaczego?

– Sytuacja rzeczywiście jest trudna, gdyż tylko 13 proc. gospodarstw domowych płaci abonament. Już w zeszłym roku przygotowaliśmy nową ustawę, ale ona była trudna do przeprowadzenia bez notyfikacji ze strony Unii Europejskiej. Teraz złożyliśmy projekt uszczelniający ściągalność abonamentu, ale jednocześnie przyspieszamy

prace nad modelem docelowym. Według niego dużo mniejsza niż obecnie opłata miesięczna dotyczyłaby wszystkich płatników podatków indywidualnych w Polsce.

Totalna opozycja wzywa do niepłacenia abonamentu, bo twierdzi, że media publiczne stały się tubą propagandową PiS.

– Jeżeli opozycja wzywa do niepłacenia abonamentu, to niech otwarcie powie, że jest wrogiem istnienia Programu II Polskiego Radia, który nadaje muzykę klasyczną i jazz oraz audycje o literaturze i teatrze, że jest wrogiem istnienia TVP Kultura, TVP Historia, Teatru Telewizji, a także 17 regionalnych stacji radiowych. To wszystko zniknie, jeśli nie będzie finansowania mediów publicznych dziś z abonamentu, a w przyszłości z innych środków publicznych.

Bon été à tous !

Il est temps de prendre la route.

L'été, c'est le temps des migrations qui nous font rejoindre les lieux de villégiature que nous avons choisis, où chacun prendra son repos bien mérité après une année de travail harassante. Il est facile d'imaginer que nombreux seront les lecteurs de Głos Katolicki à se rendre en Pologne pour découvrir le pays pour la première fois, ou pour y retrouver de la famille ou des amis, ou revoir des lieux qui les auront charmés. Chacun prendra son mode de transport favori. En voiture, c'est long, il y a une bonne partie de l'Europe à traverser, mais cela permet ensuite de sillonner le pays et de se rendre dans les coins les plus reculés en profitant de l'infrastructure routière qui commence à s'étoffer et à s'améliorer.

La Page des Francophones a déjà évoqué à plusieurs reprises le sujet de la construction des autoroutes qui, pendant de longues décennies, étaient comme l'Arlésienne, c'est-à-dire une chose dont on parlait toujours mais qui n'arrivait jamais, malgré les plans tirés sur la comète par tous les gouvernements successifs et les millions promis. Du temps du communisme ou même après, il y avait toujours un ministre (ou plusieurs) qui avait justement besoin de sable pour construire sa maison et donc se servait dans le tas destiné à la construction des autoroutes, un autre (ou d'autres) plongeait directement la main dans la caisse réservée aux routes, détournant ainsi l'argent public pour assouvir des fins privés – l'argent étant à tout le monde, il n'était donc à personne... Et puis un beau jour – peut-être la pression de l'Europe ou d'autres organismes internationaux –, c'est quand même arrivé alors qu'on avait fini par se dire que cela n'arriverait jamais, du moins pas de notre vivant. Maintenant, les Polonais bombent fièrement le torse en disant qu'ils disposent d'un réseau de plus de 3200 kilomètres de routes qui n'ont rien à envier aux meilleures routes européennes, dont 1660 km d'autoroutes et 1581 km de

voies rapides. Pour les autoroutes, dont il devrait y avoir à terme 2027 km, le plan est réalisé à 82 %, mais seule l'A4 qui traverse le sud du pays de la frontière allemande à la frontière ukrainienne et qui passe par Wrocław, Katowice, Cracovie, Tarnów et Przemyśl, est terminée à 100 %. En revanche, il y a encore beaucoup de chemin à faire pour les voies rapides. On nous en promet environ 6000 km, mais actuellement il n'y en a qu'un peu plus d'un quart en service. Il faut reconnaître que depuis 2004 le pays a mis les bouchées doubles pour moderniser et développer son réseau d'autoroutes et de voies rapides. Depuis son entrée dans l'Union européenne, la longueur du réseau a dû être multipliée par trois ou quatre en un peu plus de dix ans.

À chaque fois qu'à Świecko j'emprunte l'autoroute A2, appelée Autoroute de la Liberté, pour me rendre à Varsovie, je suis rempli d'un bonheur indicible. J'en ai déjà parlé, vous allez dire que je radote, mais imaginez que des années durant vous avez roulé sur des routes nationales à une voie dans chaque sens, pleines de nids de poule, encombrées de camions, de voitures ou de charrettes, que vous avez traversé des passages à niveau toujours fermés lorsque vous y arriviez, que vous deviez attendre longtemps le passage d'un petit train se traînant sur ses rails, et puis parfois un autre dans l'autre sens, qu'au bout du compte vous mettiez une journée entière pour faire les quatre cent et quelques malheureux kilomètres qui séparent la frontière de la capitale, que vous avez été obligé de composer avec les sillons imprimés dans le revêtement par les lourds camions, sans oublier les panneaux de limitation de vitesse qui étaient parfois plantés là sans raison apparente, sauf peut-être pour arrêter les touristes incrédules, afin de leur soutirer quelque argent ou quelque bien de consommation courante en échange de la mansuétude de l'agent de police, etc. Alors, quand enfin arrive ce

qu'on n'attendait plus, on se réjouit comme un petit enfant qui reçoit un cadeau inespéré, on goûte son bonheur à mesure que les kilomètres sont avalés et on ne boude pas son plaisir !

Sur l'A2, il y a peu de camions le dimanche. Pour la plupart, ils sont immatriculés en Biélorussie, Estonie, Lettonie, Lituanie, et même en Azerbaïdjan. Plus d'immatriculation russe – sans doute en raison de l'embargo. Et d'une manière générale, sur les sections à péage, il n'y a pas grand monde. On parcourt donc la distance à bonne allure, environ quatre heures et demie tranquillement, sans forcer – fini les sept ou huit heures d'autrefois ! On peut même s'accorder une pause à mi-parcours. L'A2 est payante, comme toutes les autoroutes polonaises. Il faut déboursier une fois 37 PLN, deux fois 19 PLN et une fois 9,90 PLN, soit un total de 84,90 PLN, c'est-à-dire 20,21 € au cours du jour. Les Polonais trouvent que c'est trop cher payé pour la distance – 315 km de sections à péage. À titre de comparaison, c'est à peu près ce qu'on paie pour faire Bayonne-Toulouse (20,10 € pour 299 km). Mais si on prend la Suisse avec sa vignette à 40 CHF (36,73 €) pour un an, sans limitation de kilométrage sur toutes les routes du pays, il n'y a plus photo – ni pour la Pologne, ni même pour la France...

Bonne route et bonnes vacances ! □

Zarzuty dotyczą programów informacyjnych, np. „Wiadomości”. Jak Pan ocenia ten program?

– Dostrzegam, że „Wiadomości” mają pewien pazur polityczny. Jednak biorąc pod uwagę to, co się działo przez 8 lat rządów PO, gdy 3 dzienniki największych telewizji opowiadały dokładnie o tym samym, w taki sam sposób i z tej samej perspektywy lewicowo-liberalnej, to uważam, że teraz jest większy pluralizm treści i opinii w polskich telewizjach.

Nawet środowiska konserwatywne mają zastrzeżenia do zaangażowania politycznego „Wiadomości”.

– Pozostają przy swoim określeniu o „politycznym pazurze”.

Jest Pan pełnomocnikiem rządu ds. obchodów 100. rocznicy

odzyskania niepodległości RP. Czy jest szansa na pojednanie Polaków wokół tego jubileuszu?

– Oczywiście. Pan prezydent chce zaprosić do komitetu honorowego obchodów przedstawicieli wszystkich opcji politycznych, także pozaparlamentarnych, liderów różnych środowisk społecznych czy kulturalnych. Zaplanowany na 5 lat rządowy program „Niepodległa”, który ma wymiar międzynarodowy, ogólnopolski i regionalny, jest adresowany do wszystkich. Będziemy wspierać inicjatywy oddolne. Świętowanie tej rocznicy ma odbudowywać więzi między nami na bazie wspólnej wrażliwości historycznej, na radości, że nam się 100 lat temu coś udało, że odzyskałyśmy wolność i stworzyłyśmy całkiem nowoczesne państwo. □

(Gość Niedzielny)

Znad Sekwany nad Czarną Hańczę

Ks. Witold Urbanowicz, polski pallotyn mieszkający i pracujący od 45 lat w Paryżu, to postać nieszablonoowa i niezwykle barwna.

Jest kapłanem głębokiej wiary, ale jednocześnie genialnym i niebywale twórczym artystą, który w swym dorobku ma już ponad tysiąc obrazów, malowanych głównie pastelem lub akryllem, kilkadziesiąt rzeźb i rysunków, wiele okładek książek i czasopism, litografie, projekty pomników i witraży, setki artystycznych fotografii. Mimo że jest samoukiem, z mistrzostwem podziwianym przez profesjonalistów posługuje się różnymi technikami w każdej z tych dziedzin, w dodatku w rzeźbie i sztuce witrażu wynalazł i stosuje własne technologie.

Przez całe lata ks. Witek niechętnie pokazywał swe prace i w sumie słyszeli o nim nieliczni, mimo że jako artysta o nieprzeciętnym talencie od dawna zasługiwał na wielką popularność. Ta sytuacja uległa na szczęście zmianie, zwłaszcza po roku 2011, kiedy nakładem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ukazał się bogato ilustrowany album „Witold Urbanowicz. Artysta Nienasycony”. Być może ta publikacja przetarła ks. Witkowi drogę do muzeów i renomowanych galerii, w każdym razie dziś o możliwości ekspozycji dzieł ks. Urbanowicza ubiega się wiele instytucji.

I tak np. w lutym i marcu bieżącego roku paryska Galeria Roi Doré na Marais zapraszała na wystawę „Witold Urbanowicz – Recto/Verso”, a aktualnie w Muzeum Archidiecezji Warszawskiej na wystawie „Sztuka krzyża. Krzyż w sztuce”, prace ks. Witka są prezentowane wśród dzieł kilkudziesięciu artystów polskich i zagranicznych i można je oglądać tu do 30 września 2017.

Również do końca września trwa poświęcona wyłącznie twórczości Witolda Urbanowicza wielka wystawa w Muzeum Okręgowym w Suwałkach.

Dla artysty ta ekspozycja ma szczególne znaczenie, jest bowiem świadectwem, że docenili go i upamiętnili się o niego swoi, pochodzi przecież z Suwalszczyzny! To właśnie ona, krajina dzieciństwa, którą opuścił w wieku 14 lat i za którą tęskni nad Sekwaną, ukształtowała jego wyobraźnię, powraca w jego obrazach i w ich charakterystycznym kolorystyce. Jej pejzaż, przesycony zielenią, błękitem jezior i rzeki Czarna Hańcza, utrwalony w pamięci i w sercu, uporczywie towarzyszy ks. Witkowi w jego paryskiej codzienności.

Organizatorzy wystawy starali się pokazać całokształt twórczości artysty: znajdziemy tu jego dzieła o tematyce religijnej, pejzaże, portrety, akty, sceny erotyczne czy rodzajowe, rzeźby, książki, za które odpowiadał jako grafik lub ilustrator. Układ ekspozycji jest tematyczny: w zabytkowym budynku Resursy, w jej dawnej sali balowej, prezentowane są obrazy i rzeźby poświęcone sferze sacrum, w kolejnych salach można obejrzeć fotografie

archiwalne oraz pejzaże Suwalszczyzny – krajobrazy i sceny z dzieciństwa. Osobno zgromadzono akty, erotyki i sceny rodzajowe autorstwa Witolda Urbanowicza, jako że ten temat jest również obecny w jego twórczości. Niektórych widzów może nawet ten wątek szokuje, ale – jak to ocenić były przełożony ks. Witka, a dziś arcybiskup Henryk Hoser – dla artysty ludzkie ciało ubrane lub nagie to ekspresja duszy, egzystencji, stanów afektywnych i niekiedy dramatycznych sytuacji implikujących malowane osoby.

Jest też sala paryska, z jej sercem – pallotyńskim Centrum Dialogu, przy rue Surcouf 25, które przez długie lata było znaczącym adresem na kulturalnej mapie Paryża i zarazem ważnym miejscem dla polskiej kultury. Ośrodek ten przyciągał ówczesną elitę, przedstawicieli świata nauki i sztuki, artystów, publicystów, poetów i pisarzy, interesujące osoby ze świata polityki. Ks. Urbanowicz trwale zapisał się w działalności Centrum, pozostaje żywą jego legendą, a wystawa o tym przypomina.

Być może wakacyjne drogi zawiodą kogoś z Czytelników „Głosu” w rodzinne strony Witolda Urbanowicza, warto wtedy skorzystać z okazji, aby w Suwałkach zapoznać się z jego bogatą twórczością. W kolejnych miesiącach ekspozycja ta ma być dostępna w klasztorze pokamedulskim w Wigrach, potem w Seminarium w Olsztynie a następnie w Kazimierzu nad Wisłą.

Mieszkańców Paryża i okolic zachęcam również do obejrzenia fresku autorstwa ks. Witka w siedzibie pallotynów przy rue Surcouf 25. Malowidło przedstawia Ostatnią Wieczerzę, na obrazie – w spotkaniu Jezusa z apostołami – uczestniczą również papież Jan XXIII i Jan Paweł II. Obydwaj przed swoimi pontyfikatami odwiedzili polskich pallotynów w Paryżu. Fresk zajmuje całą ścianę refektarza i jest tak piękny, że zasługuje na to, aby ciągnęły do niego wycieczki.

Warto też może przy okazji wspomnieć, że w swoim dorobku Witold Urbanowicz ma również portret ks. Jerzego Popiełuszki, powielany we Francji w setkach obrazków, w związku z toczącym się tu procesem kanonizacyjnym polskiego księdza – męczennika. Z tej okazji prasa całego świata prezentowała zdjęcie cudownie uzdrowionego François Audelana i jego żony, trzymającej w ręku ten właśnie obrazek. Ks. Witek bardzo się z tego cieszył, mimo że oczywiście nigdzie nie podano nazwiska autora portretu przyszłego świętego, za przyczyną którego Audelan został wyleczony z raka krwi.

*Tekst Barbara Stettner-Stefańska
Fot. Marek Świątkiewicz*

W nowych dekoracjach

Piotr Witt

Głos ludu, czyli większości Jest najczęściej głosem tłumu. Bez serca i bez rozumu, Najopłakańszej mierności. Artur Bartels: Vox populi, vox Dei. (A.B. poeta polski 1818-1885).

Francois Holland byłby szef gabinetu Francois Mitterranda wstąpił w ślady mistrza. Utożsamiał się z nim nawet do tego stopnia, że prezydent Tunezji powitał go na lotnisku słowami „Drogi Francois Mitter...” po czym spostrzegł się i poprawił... „Hollandzie”.

W oczach większości obywateli ostatnie wybory były okazją do zmiany systemu we Francji panującego z przerwami od prawie czterdziestu lat. Krótko mówiąc do walnej bitwy o zdobycze socjalne przeciwko Partii Socjalistycznej. Taka nauka płynie w każdym razie z kolejnych statystyk: masowy udział w prawyborach i późniejsza stale rosnąca absencja. Decydującą rozgrywkę o Parlament zignorowało aż 60% nieobecnych. Czyżby po wyborze prezydenta stracili nadzieję na zmianę?

W wyniku bezzłędnej strategii Emmanuela Macrona oddziały Partii Socjalistycznej zostały zdziesiątkowane. Najsprytniejsi przeszli na stronę przeciwnika, najwierniejsi legli na poboju. Likwidatorzy zdecydowali sprzedać siedzibę partii – kolosalny pałac przy rue de Lille oceniany na 150 mln euro. Największą korzyść z politycznego trzęsienia ziemi odniósł, jak się zdaje Julie Gayet. Przyjaciółka Francois Hollanda, dzięki prezydenckiemu związkowi awansowała z drugorzędnej aktoreczki na reżysera operowego. Nazajutrz po wyborach odbyła się premiera mozartowskiego Wesela Figara w jej reżyserii.

Mistrzowskim pociągnięciem okazał się sojusz w marszu z partią Modem. Prezydent Elekt koniecznie potrzebował głosów partii centrowej do osiągnięcia większości parlamentarnej i gotów był za nie zapłacić nawet trzema stanowiskami ministrów. Bezkręgowiec Francois Bayrou, który wprawie obrzucał błotem Macrona, w zamian za Ministerstwo Sprawiedliwości zadeklarował się jego najwierniejszym sojusznikiem. Ale, ani przedtem, ani później stary Bayrou – model oportunisty politycznego nie mógł stanowić ozdoby partii odnowy. Czy powierząc prestiżowe stanowisko ministra sprawiedliwości z misją moralizacji życia politycznego Macron wiedział już o malwersacjach, za które nazajutrz Bayrou zostanie postawiony

przed sądem? Można być tego pewnym, gdyż przed obsadzeniem stanowisk ministerialnych specjalnie powołana komisja zbadała sytuację moralno-prawną kandydatów. Bayrou łapczywie poślknął haczyk. Nazajutrz po wyborach parlamentarnych kompromitujący sojusznicy byli potrzebni rządowi jak wrzód na tylnej części ciała, prokurator wszczął przeciwko nim dochodzenie karne i premier Philippe mógł ich pożegnać, obtudnie wyrażając żal, że traci tak cennych współpracowników oraz perfidnie zapewniając, że mogą powrócić do rządu, jak tylko udowodnią przed sądem swoją niewinność. Na co zanosi się coraz mniej, mimo pokrętnych usprawiedliwień: koronny świadek oskarżenia oświadczył już, że Bayrou kłamie.

W dusznej atmosferze zdrady, przekupstwa, wiarołomstwa, ciosów w plecy, podstawiania nóg, fałszywych oskarżeń i oszukiwanych sojuszy, które dla uproszczenia nazywa się polityką najmniej mówiono o ideach, chociaż przynależność klasowa i elitarnie wykształcenie desygnowały kandydatów na obrońców socjalizmu. Wszyscy przywódcy wielkich partii socjalistycznych wywodzą się i wywodzili zawsze z burżuazji i intelektualistów. Wśród 70 głównych przywódców bolszewickich w latach 1917-1925 figurował tylko jeden robotnik – Szliapnikow a i on często irytował Lenina swoim pochodzeniem. To samo w Niemczech: cała socjal-demokracja była obecna na pogrzebie Róży Luksemburg i Karola Liebknechta w krawatach, zakietach, getrach i cylindrach. Nie było ani jednego robotnika. W partii angielskiej socjaliści należą często do arystokracji, we Francji Blum to była także wielka burżuazja. Ci dawni socjaliści z narażeniem życia walczyli o poprawę doli ludu. Księżę Kropotkin nigdy nie darował swemu ojcu kary chłosty wymierzonej poddanym chłopom. Aleksandra Kottątaj, córka carskiego generała, kiedy zobaczyła robotników w fabryce zdała sobie sprawę, że „nie mogłaby żyć nie robiwszy czegoś dla nich”. Mitterrand kontynuował szacowne tradycje. Otoczenie prezydenta stanowili młodzi ludzie z dobrych rodzin, przeważnie

wielkiej burżuazji pochodzenia żydowskiego: Fabius – międzynarodowe antykwarstwo, Lang – przemysł tekstylny, Robert Badinter – Żyd z Bessarabii ożeniony, z Rotszyldówną, Strauss-Khan – wielka burżuazja aszkenazyjska, Jacques Attali – przemysł perfumeryjny z Algierii, Pierre Dreyfus, Francois Hollande, itd. Ale, z wyjątkiem może Badintera trudno by się u nich doszukać głębszego przejścia dołą ludu.

Mimo, iż walka idei nie wchodziła w grę, kampania rozpalila namiętności. Nie doszło wprawdzie jak w Anglii do zasztyletowania przeciwniczki, ale Vincent Debraize, mer miejscowości Champignolles (Eure) pobit do nieprzytomności konkurentkę Natalię Kosciuszko-Morizet. Rachida Dati, ze swej strony skarżyła się na wyzywanie jej od „parszywych arabek”, a jej nieślubnej córki od bękartów. Zarobki związane ze stanowiskiem tłumaczą tę zaciekleść.

Od 1 lutego 2017 zasadnicze pobory deputowanego wynoszą netto ponad 5000 euro. Drugie tyle otrzymuje deputowany na koszt własne. Na opłacenie współpracowników parlamentarnych (jednego do pięciu) dostaje dodatkowo ok. 10 000. Najczęściej deputowany jest także merem z pensją od 1,5 do 5 tys. euro i więcej w zależności od wielkości komuny. Miły dodatek stanowią korzyści w naturze: darmowe bilety kolejowe I klasy i 80 biletów samolotowych rocznie. Koszta komunikacji: telefon, internet, korespondencja, biuro indywidualne w Pałacu Zgromadzenia.

Obrotowa scena polityczna Francji odstąpiła dekoracje następnego aktu i wydało się, że chudzi wciąż o tę samą operę. □

Francja po «rewolucji»

We francuskim parlamencie mamy jeszcze grupę komunistów pod nazwą klubu Lewicy Demokratycznej i Republikańskiej. Tworzą ją 11 deputowanych KPF i 4 „stowarzyszonych”. Osoby te uzyskały mandat ze wspólnej listy ze „Zbuntowaną Francją” Jeana Luca Melenchona, ale pomiędzy komunistami a równie skrajnie lewicowym Melenchonem trwa pewien spór ideologiczny i partie te mają osobne, choć współpracujące kluby. Grupę Melenchona „Zbuntowana Francja” tworzy 17 deputowanych. Partia Socjalistyczna występuje w parlamencie pod szyldem „Nowej Lewicy”, a naczelne grupki zaledwie 29 postów stoi Olivier Faure. Porachunki powy-

ciąg dalszy ze str. 9

borcze w szeregach PS sprawiły, że część polityków tej partii, razem z jednym deputowanym Zielonych i kilkoma związanymi z Radą Kalną Lewicą utworzyła własny klub – „Postępowców”, który liczy 20 osób. Klub ten miał zasilić b. premier Manuel Valls, który za poparcie Macrona został niemal wyklęty w szeregach socjalistów. Ostatecznie Valls został afiliowany przy prezydenckiej LREM. Deputowani FN prowadzą na razie rozmowy z postami niezależnymi i np. suwerenistami, ale do zdobycia 15 członków celem utworzenia własnej reprezentacji droga nadal daleka. 18 parlamentarzystów pozostaje bez przynależności klubowej. □

Bogdan Usowicz

NIEDZIELA ZESŁANIA DUCHA ŚWIĘTEGO

I Komunia św. Au Sacre-Cœur de Harnes

Clémentine, Gabrielle, Yanisse, Estéban, Karl et Pierre, habillés de blanc, sont venus recevoir Jésus pour leur « Première Communion » lors de la célébration de la messe présidée par l'abbé Daniel Zylinski et animée par le groupe vocal « Gitary » de Dourges.

Une paroisse en fête

Les paroissiens de Harnes avaient de bonnes raisons de se réjouir en ce dimanche où l'Eglise célébrait la Pentecôte. En effet, ce fut pour Mgr Raymond Ankierski, convalescent, l'occasion de se joindre à la communauté et de concélébrer avec l'abbé Doyen cette grande fête. Mgr Raymond Ankierski nous confiait d'ailleurs que c'était pour lui la 63ème fois qu'il participait à la Première Communion.

Une préparation de longue haleine

Il n'est pas facile de nos jours d'organiser

des séances de catéchèse : il y a tellement d'activités auxquelles les enfants sont « invités » ; de plus, les rythmes scolaires ne facilitent pas les choses. Néanmoins, il faut rappeler que deux enfants, Estéban et Pierre, se sont engagés, en septembre 2016, pour devenir servants de messe. Et leur exemple nous a encouragés à préparer nos catéchèses avec courage et confiance.

Pas de rides dans la vie spirituelle

Que les parents et tous ceux qui ont embelli l'église du Sacré-Cœur, qui ont assisté à la retraite des enfants, et qui ont soutenu la démarche de leur enfant soient ici remerciés. La 1ère Communion est tellement importante pour la suite de la vie chrétienne. Chaque paroissien, jeune ou moins jeune, ne se revoit-il pas lui-même s'apprêtant à recevoir Jésus?

C'est donc avec émotion qu'ils ont suivi

la belle procession d'entrée, tandis que le groupe vocal « Gitary » de Dourges nous aidait à chanter : « Pod Twą Obronę, Ojcie na Niebie... ». A propos de chants, il faut ajouter que, grâce à Lydie, les enfants ont appris plusieurs chants en français et en polonais et les ont très bien interprétés.

La prière silencieuse

Nous sommes libres d'aimer Dieu, mais, la plupart du temps, nous faisons les caprices qui nous passent par la tête. Heureusement, la veille, les enfants se sont confessés pour la première fois. Ce fut un moment de profond recueillement, face au Seigneur, un temps de prière authentique, un temps d'examen de conscience. Nous mesurons ainsi l'importance éducative du silence dans la vie intérieure de l'homme moderne « bombardé » de bruit et de fureur. « Si le monde ne redécouvre pas le silence, il est perdu », écrit le Cardinal Robert Sarah (La force du Silence, contre la dictature du bruit. Fayard, 2017).

La procession des offrandes, sous l'étendard de Notre-Dame de Fatima

L'étendard de Notre-Dame de Fatima est une vivante catéchèse : il rappelle cet autre étendard où l'on voit une croix rouge tracée sur un fond blanc, symbole de la victoire sur la mort. Les enfants ont ainsi offert au Seigneur la prière du chapelet : Marie conduit tous ses enfants à Son Fils Jésus !

Les fleurs qui vont venir garnir l'autel sont un condensé de beauté, de parfum et de gratuité. Elles se tiennent là, devant le Seigneur, contemplatives et silencieuses. A leur exemple, offrons à Jésus notre présence, notre prière, notre vie.

Za Ojczyznę i ofiary katastrofy smoleńskiej

10 czerwca br. jak co miesiąc, już po raz 86 zebraliśmy się w kościele polskim Wniebowzięcia NMP w Paryżu, by uczcić p. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego oraz 95 pozostałych ofiar katastrofy smoleńskiej z 10 kwietnia 2010 r. i prosić, za wstawiennictwem Matki Bożej Królowej Polski, o Boże błogosławieństwo dla rządzących i dla naszej umęczonej Ojczyzny.

Mimo, że od katastrofy smoleńskiej upłynęło tyle lat, to w dalszym ciągu, nie został zwrócony wrak samolotu, a przez ekshumacje, które są przeprowadzone z nakazu prokuratury krajowej, dowiadujemy się coraz więcej szokujących informacji, w jaki sposób zostali potraktowani i pochowani nasi Rodacy po śmierci. Ostatnio dowiedzieliśmy się z informacji prokuratury, że w kilku badanych przypadkach – w jednej trumnie – znajdują się szczątki kilku osób, pochowani są w czarnych workach na śmieci związane sznurkami. Często w trumnach znajdują się śmieci, odpadki papie-

rosów. Nie oszczędzono nawet śp. Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, głowy państwa polskiego, w jego trumnie znaleziono części ciała od dwóch innych osób, to wskazuje na celowe upokorzenie głowy państwa. Na podstawie przeprowadzonych ekshumacji widzimy w jak brutalny sposób postępowano z zwłokami naszych Rodaków, jak ich po śmierci, bez wyjątku zbezczeszczono, upokorzono i znieważono. Poprzedni rząd powinien już dawno za to odpowiedzieć. Pani Kopacz ówczesny minister zdrowia, która była wydelegowana zaraz po katastrofie do Smoleńska, jako przedstawiciel rządu do nadzorowania

wszystkich czynności, związanych ciałami ofiar katastrofy smoleńskiej zapewniała, że wszystkie czynności przebiegały zgodnie z przepisami, że przy identyfikacji ciał byli nasi lekarze, prokuratorzy, ziemia po katastrofie miała być przekopana na metr głęboko i wszystkie szczątki miały być odnalezione. Informowała również rodzinę, że wszystko we właściwy sposób zostało zrobione i że trumny po przyjeździe do Polski, nie mogą być otwierane. Rodziny zaakceptowały polecenie rządu, choć cały czas, w ich sercach był niepokój, czy pochowały swoją bliską osobę. Część rodzin po otrzymaniu dokumen-

Portraits des nouveaux saints de Fatima, Ste Jacinthe et St François.

Dans l'obéissance, la douceur et la délicatesse, ces deux jeunes enfants ont appliqué les recommandations de Notre-Dame: réciter leur chapelet pour la conversion du monde. C'est l'occasion de manifester notre étonnement et notre reconnaissance face à une loi de physique fondamentale que nous découvrons avec les enfants de la Première Communion: le monde ne tient que par la prière!

Pamiętka Pierwszej Komunii Świętej

A l'issue de la messe, les six enfants ont reçu le missel franco-polonais, publié par la Mission Catholique Polonaise. Désormais, ce missel sera là pour les aider à participer tout spécialement à l'Eucharistie, pour rendre gloire à Dieu, et pour apprendre les prières en français et ... en polonais!

Sub Tuum Praesidium

Sur un joli panier, on découvre des médailles achetées lors du récent pèlerinage de la paroisse, à Fatima, le 13 mai 2017. Certes, une médaille, ce n'est pas un objet magique, un talisman, un porte-bonheur. Mais les enfants savent que porter une médaille est un moyen d'honorer la Sainte Vierge, tout en se plaçant sous sa protection.

Avec la Grande hostie, avec le calice, en ce jour de Pentecôte, l'Esprit Saint invite les enfants à s'adresser au Seigneur Jésus, pour L'adorer, Le remercier, Lui demander une grâce, Lui offrir quelque chose, prendre la résolution de faire un effort pour Lui ressembler.

En ce jour de Pentecôte et de 1ère Communion, sous le patronage de St Frère Albert, nous avons offert au Dieu vivant le « travail » pastoral de nos prêtres qui nous fixent le cap: Idźcie i głoscie!

Le pain et le raisin: Avec du pain, Seigneur Jésus, tu as fait de ces enfants des amis, des « compagnons ». Avec la raisin, tu les as assimilés à une vigne pour laquelle nous implorons le Seigneur de nous envoyer des ouvriers. « Idźcie i głoscie: Seigneur,

donnez-nous des prêtres, beaucoup de prêtres, beaucoup de saints prêtres »

Pour l'équipe des catéchistes – (Mme Dudarski, Sylvie, Marilène, Lydie, J-Louis). Photos: Mme Lescieux et Mme Caron. □

Jean-Louis

tacji z Rosji, swoich bliskich stwierdziła, że z dokumentu wynika, iż pochowana osoba, to nie jest ich bliski i domagały się wszczęcia przez prokuraturę ekshumacji. Widzimy teraz po przeprowadzonych częściowych ekshumacjach, w jak brutalny sposób zostali potraktowani nasi zmarli Rodacy, jak okrutnie i z premedytacją nas oszukano. Nie wiemy, jakie jeszcze okrutne informacje, znajdują się na temat naszych Rodaków, którzy oddali swe życie w służbie Ojczyźnie, co dalej znajdziemy w następnych ekshumacjach?

Dlatego niestrudzenie musimy modlić się za ich dusze i domagać się od obecnego rządu o wyjaśnienia tej tragicznej katastrofy i rozliczenia poprzedniego rządu za niewłaściwe zajęcie się katastrofą smoleńską, za skandaliczne decyzje, które doprowadziły do ponownych ekshumacji. W naszych modlitwach nie możemy

zapominać o naszej umiłowanej Ojczyźnie i obecnym prezydencie Andrzejowi Dudzie, który tak odważnie broni interesów Narodu i Ojczyzny oraz o całym rządzie na czele z panią premier Beatą Szydło.

Czerwcową Mszę św. w intencji zamordowanych oraz Ojczyzny, celebrował ks. Bogdan Łoś w asyście ks. Marcina Mazura, jak co miesiąc, ustawiona była przy ołtarzu dekoracja, która nam przypomina ten tragiczny ranek 10 kwietnia 2010 r. W sprawowanej Eucharystii uczestniczyły pocztą sztandarowe: Stowarzyszenia Obrońców Krzyża, Stowarzyszenia Polskich Kombatantów Koła Paryż i Solidarność. Eucharystia została zakończona odśpiewaniem pieśni: „Boże coś Polskę”.

Dziękuję wszystkim uczestnikom tej Mszy św. w imieniu organizatorów Stowarzyszenia Obrońców Krzyża. □

M. J. Dzwigata

Rocznica święceń kapłańskich

Wszystkiego dobrego życzymy, i zdrowia, i szczęścia, i błogosławieństwa przez ręce Maryi...

Les paroissiens du Sacré-Coeur de Harnes fêtent les 62 ans de sacerdoce de Mgr. Raymond Ankierski à la fin de la messe du 7ème dimanche de Pâques.

Mme Thérèse Spychała, au nom des paroissiens de Harnes et Billy-Montigny, est intervenue à l'issue de la messe du 7ème dimanche de Pâques pour exprimer la reconnaissance filiale des nombreuses « brebis » dont s'est occupé mgr. Raymond

Ankierski pendant 62 ans de sacerdoce. Nous lui laissons la parole.

« Przewielebny Księżu Prałacie,

Aujourd'hui, nous fêtons un événement peu courant... Le 62ème anniversaire de votre ordination, l'équivalent d'une vie entière consacrée à maintenir la qualité de notre relation avec notre Seigneur. 62 ans à notre disposition pour nous aider et nous guider

dans notre progression inévitable, non pas certes vers une fin redoutée, mais vers le début d'une béatitude éternelle.

Votre participation à cet apostolat n'est pas sans conséquence, car elle nous touche inéluctablement en vous infligeant les épreuves des outrages physiques du temps qui passe, outrages auxquels vous ne pouvez rien soustraire.

Mais nous sommes convaincus que les épreuves que vous subissez sont la manifestation d'un sésame qui vous donnera accès au royaume des âmes qui glorifient notre Seigneur pour l'éternité...

Merci Monseigneur.»

Jean-Louis

Na spotkanie z Elżbietą od Trójcy Świętej

Tradycyjnie już od kilku lat w poniedziałek po uroczystości Zesłania Ducha Świętego wierni i pasterze prowincji burgundzkiej, mianowicie: z archidiecezji Dijon i diecezji: Autun – Châlon-sur-Saône – Mâcon – Cluny, Nevers, Sens – Auxerre pielgrzymują razem do wybranego miejsca na terenie Burgundii. Pielgrzymce tej przewodniczą biskupi tych diecezji.

Wbieżącym roku udali się do Dijon, by pokłonić się relikwii św. Elżbiety od Trójcy Świętej, kanonizowanej w październiku ubiegłego roku swojej rodaczki.

Wspólne pielgrzymowanie rozpoczęło się w poniedziałek 5 czerwca br. o godz. 930 w domu diecezjalnym w Dijon, gdzie ks. Raoul Mutin, autor i wykonawca wielu pieśni kościelnych, także ku czci św. Elżbiety, dokonał wprowadzenia pt. «Élisabeth en chansons (Elżbieta w pieśniach)». Następnie obejrzano sztukę teatralną pt. «Il était

une Foi Élisabeth Catez (To była wiara Elżbiety Catez)».

Po wspólnym posittku pielgrzymi udali się do parafii St. Michel, parafii, w której wzrastała św. Elżbieta, gdzie dzisiaj znajdują się jej relikwie. W kościele można było wysłuchać komentarza do relikwiarza Świętej, obejrzeć video, zapoznać się z fragmentami jej listów i dzieł oraz nabyć różne publikacje z nią związane. O godz. 1600 rozpoczęła się koncelebrzana Msza Święta z formularzem o św. Elżbiecie, której przewodniczył abp Roland Minnerath metropolita Dijon

w koncelebrze biskupów sufraganów: Benoît Rivière z Autun, Thierry Brac de la Perrière z Nevers, wikariuszy generalnych reprezentujących cztery diecezje, księży pielgrzymów i miejscowego duchowieństwa. Pasterz archidiecezji Dijon wygłosił również okolicznościową homilię, w której mówił o Elżbiecie, która, mimo młodego wieku, żyjąc w zjednoczeniu z Bogiem w Trójcy Świętej głęboko przeżywała tę prawdę wiary i wyrażała ją jednocześnie w sposób prawdziwy i prosty.

W tej pielgrzymce do relikwii św. Elżbiety i w uroczystej koncelebrze Eucha-

Sakrament Bierzmowania w Paryżu XVI

W parafii św. Genowefy w Paryżu, 21 maja 2017 roku, 80 uczniów klas II i III gimnazjum przyjęło sakrament bierzmowania, którego udzielał Ks. bp Wiesław Lechowicz, Delegat KEP ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej. Bierzmowanych przygotowywał przez dwa lata ksiądz Władysław Łukiewicz.

„Boże, Dawco wszelkiego życia i jego Obronco. Wyjrzyj na tych naszych braci siostry, którzy po przygotowaniu do Świąt Paschalnych, odnowieniu przyrzeczeń chrzcielnych w Wigilię Paschalną

i spotkaniach z Chrystusem zmartwychwstałym w okresie Pięćdziesiątnicy, przyjęli umocnienie Duchem Świętym, aby pełniej włączyć się w dzieło nowej ewangelizacji. Dokonaj w ich sercach cudów, których dokonałeś w początkach głoszenia Ewangelii i napełnij ich pełnią darów Twego Ducha. Spraw, aby prowadzeni przez Niego, wiernie wypelnili misję, jaką im zleciłeś do wykonania” – modlitwa dziękczynna po otrzymaniu sakramentu bierzmowania.

Gabriela Łaniewski

rystii brał udział ks. Ryszard Fyda SChr, duszpasterz Polaków i proboszcz pierwszej w świecie parafii dedykowanej św. Elżbiecie od Trójcy Świętej wraz z grupą swoich francuskich parafian i z przedstawicielami Polonii z Côte d'Or.

Dodajmy, iż w jego parafii św. Elżbiety od Trójcy Świętej w Dijon: (<http://elisabethdijon.free.fr/>; <https://www.google.fr/maps/place/Eglise+Elisabeth+de+la+Trinite%3%A->

[9/@47.3215551,5.0040868,17z/data=!4m3!1m7!3m6!1soxo:oxo!2zNDfCs-DE5JzE3LjUiTiA1wrAwMCcyMy-4xIkU!3b1!8m2!3d47.321526!4d5.006415!3m4!1soxo:oxg5ada742c196bf-4c!8m2!3d47.3208496!4d5.0053869?hl=fr](https://www.google.fr/maps/place/Eglise+Elisabeth+de+la+Trinite%3%A-9/@47.3215551,5.0040868,17z/data=!4m3!1m7!3m6!1soxo:oxo!2zNDfCs-DE5JzE3LjUiTiA1wrAwMCcyMy-4xIkU!3b1!8m2!3d47.321526!4d5.006415!3m4!1soxo:oxg5ada742c196bf-4c!8m2!3d47.3208496!4d5.0053869?hl=fr)) znajdują się również relikwie pierwszego stopnia Świętej ofiarowane przez karmelitanki z dijońskiego Karmelu świętej Elżbiety (<http://carmel-flavignerot.fr/>). □

ks. Ryszard Fyda SChr

Zamieszczamy kilka fotografii, zapraszając jednocześnie do odwiedzin naszej fotogalerii:

- https://photos.google.com/share/AF1QipPMenKsVaS7GBKEdO5Y1YOhXcdMC3SgdwQitP7cb7BZi1QpPnzYrLcLT_5QxmDo1gA?key=MmdjSXJLQWhOeFjfbzljYmczUVNadGxqZXp3TFIR

- <https://opa.cig2.canon-europe.com/s/m/album/cover/DeVXWe33FwS>

Śladami Świętego Pawła w Grecji

«Proszę księdza, dokąd następna pielgrzymka... i kiedy?» – tak kończą się wszystkie pielgrzymki organizowane przez ks. prał. Krystiana Gawrona – wicerektora Polskiej Mi. ji Katolickiej we Francji.

Tak więc następną była do Grecji – «Śladami św. Pawła Apostoła».

31- maja 2017, 32-osobowa grupa pielgrzymów: z Polski (3), ze Szwajcarii (4) i przede wszystkim z Francji (25), wyładowała wieczorem na lotnisku Tessaloniki-Macedonia w Północnej Grecji. Był późny bardzo ciepły wieczór, ale przewodniczka, pani Kasia Jakielaszek, pocieszyła nas, że... «dzisiaj jest wyjątkowo rześko». Zaskoczeni, zrozumieliśmy to po paru dniach pobytu, gdy temperatura sięgała 37°C!

Nasze pielgrzymowanie rozpoczęliśmy udając się z Tessalonik do Filipi – kolebki chrześcijaństwa w Europie, gdzie św. Paweł Apostoł ochrzcił św. Lidę – pierwszą Europejkę. Nad szermującym strumykiem we Filipi uczestniczyliśmy w Mszy św. polowej, sprawowanej przez naszych duszpasterzy: ks. Krystiana Gawrona («ojca» pielgrzymki) i ks. Szczepana Biernackiego (proboszcza z Dammar-les-Lys). Myślę, że określenie «ojca» doskonale oddaje zaangażowanie i ofiarność ks. Krystiana w każdej sferze pielgrzymowania.

Obiad zjedliśmy nad morzem, w Neapolis, gdzie św. Paweł po raz pierwszy postawił nogę w Europie. Anegdotalnym

zaskoczeniem... obiadu było dla nas – przybyszy z Francji, że w Grecji kupuje się wino «na kilogramy».

Przez kolejne dni wędrowaliśmy za świętym Pawłem – a raczej razem z Nim – śledząc jego nauczanie w Grecji, uwzględniając kontekst jego czasów. Zwiedzaliśmy przecież kolebkę cywilizacji, kultury i demokracji: Stagirę z Arystotelesem, Bereę, Delfy, Termopile, Olimpię, Maraton, Ateny i inne miejsca tej dawnej i wielkiej świetności.

Wędrowka autokarem wśród górskich szlaków zaprowadziła nas np. do Meteorów, gdzie zwiedzaliśmy jaskółczo- zawieszone na skałach «klasztor w chmurach».

Oczywiście, zwiedziliśmy Delfy Apollina i Pytii, Ateny z Partenonem, Akropolu i Aeropagiem, starożytny Korynt, Mykeny, grób Agamemnona, Nafplio. Nasi lekarze mieli szczególną satysfakcję przy zwiedzaniu Epidauros, gdzie Asklepios (Eskulap) dawał podwaliny europejskiej medycynie.

Zwiedzanie zawsze przeplatane było modlitwami. Była też codziennie sprawowana Msza św., celebrowana przez naszych księży.

Nieocenioną skarbnicą wiedzy o Grecji była przewodniczka – pani Kasia – która mogła opowiadać o Grecji bez przerwy,

zasypując nas ogromem informacji, które były czasem uzupełniane aktualizacją przez naszego opiekuna – ks. Krystiana. Podczas przemieszczania się, słuchaliśmy nagranych Listów świętego Pawła: – do Filipian, – do Tymoteusza, – do Tessaloniczan a w miejscach obecności Apostoła Narodów – fragmentów z Dziejów Apostolskich. W Koryncie przeczytaliśmy oczywiście Pawłowy hymn o miłości (1 Kor. 13,1-13).

Odwiedziliśmy także Polonijną Współnotę w Atenach. Pracuje tu trzech polskich księży. Razem z nimi odprawialiśmy Mszę św. Zestania Ducha Świętego. Kościół był wypelniony do ostatniego miejsca. Ze wzruszeniem celebrowaliśmy Eucharystię w Nafplio, gdzie niezwykle gościnnie podjął nas ks. Jerzy Chorzempa. Ciekawe, że prowadzi on duszpasterstwo w kościele, który wcześniej był meczetem. Grecja bowiem, podobnie jak Polska, stanowi «przedmurze chrześcijaństwa» przed islamem.

Niespodzianką, podczas Mszy Św. w Patras, gdzie dotarliśmy do miejsca męczeństwa i relikwii św. Andrzeja (brata św. Piotra) był akompaniament polskiego organisty!

Podczas całej pielgrzymki nigdy nie zabrakło dobrego humoru. Do historii

naszej Pielgrzymki przejdzie z pewnością tzw. «trzecia runda». Niewątpliwym bohaterem pielgrzymki był 86-letni Pan Bernard, który dzielnie kroczył śladami św. Pawła – nie zawsze łatwymi – i wytrwał do końca!

Na szczególną wdzięczność zastępuje Pan Tadeusz, współtowarzysz Pana Bernarda, który w sposób bardzo dyskretny cały czas czuwał nad jego bezpieczeństwem.

Pożegnalny obiad zjedliśmy nad brze-

giem morza w Loutraki, skąd udaliśmy się na lotnisko w Atenach. Po oddaniu bagaży były wspomnienia i – tym razem – stwierdzenie: «Następna pielgrzymka do... Fatimy». □

Elżbieta Samocka

Vivat Maj 3 Maj! Dla Polaków błogi raj!

W niedzielę 21 maja reprezentacyjna sala ratusza w Troyes była wypełniona po brzegi. Zorganizowana przez Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Troyes, we współpracy z Polskim Towarzystwem Kulturalnym, Akademia z okazji święta Uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja przyciągnęła tłumy.

Zebrało się wielu znakomitych gości, przedstawicieli władz miasta i departamentu, miejscowych stowarzyszeń, francuskich i polskich (Związek Kombatanów i Byłych Wojskowych), przedstawicieli Kościoła z biskupem diecezji Troyes na czele. Gościem honorowym był Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej we Francji, chargé d'affaire Dariusz Wiśniewski.

Zebranych przywitały przedstawicielki miasta Troyes i departamentu Aube. W swoim wystąpieniu podkreśliły znaczenie integracji społeczności polskiej w środowisku francuskim, przy jednoczesnym zachowywaniu tożsamości narodowej poprzez kultywowanie języka, kultury i tradycji.

Konsul Honorowy RP w Troyes, pan Jean Rougane de Chanteloup mówił o przyjaźni i polskości oraz jej znaczeniu w życiu miasta, kończąc przemówienie słowami „Niech żyje przyjaźń polsko-francuska!”

Pan Marek Ciepliński, prezes Polskiego Towarzystwa Kulturalnego w swoim wystąpieniu podkreślił natomiast wagę działalności stowarzyszenia, które nieprzerwanie od lat 90-tych zrzesza Polaków i kontynuuje polskie tradycje.

Polska studentka z Krakowa, Agata Sambor, przebywająca w Troyes na wymianie międzynarodowej, przypomniała genezę powstania Konstytucji 3 Maja i podkreśliła jak ważna

była ona nie tylko dla samego kraju, ale i dla Polaków, którzy dzięki niej trwali przez dziesięciolecia zaborów w nadziei na niepodległość.

Amb. Wiśniewski w swoim przemówieniu podkreślił znaczenie kultywowania wśród Polonii tego typu uroczystości, jako ważnego czynnika w podtrzymywaniu tożsamości narodowej, a jednocześnie rozwijania przyjaźni Polaków i Francuzów wokół wspólnych, uniwersalnych wartości, jakimi są niepodległość, braterstwo, demokracja, solidarność.

Na zakończenie oficjalnej części akademii odśpiewane zostały hymny narodowe Polski i Francji.

Następnie nadszedł czas na część artystyczną uroczystości – zespół „Krakowiak” z Beauvais zabrał zebranych gości w podróż po Polsce. Pierwszym przystankiem był oczywiście Kraków – ubrani w stroje regionalne tancerze wirowali po całej sali śpiewając i tańcząc. Nie zabrakło lajkonika i pieśni ludowych. Zaprezentowano także tańce z regionu podkarpacia i ziemi lubelskiej. Polski folklor zachwycał zebranych, robiono wiele pamiątkowych zdjęć. Pod koniec spotkania goście mieli okazję porozmawiać ze sobą, racząc się typowo polskim poczęstunkiem. □

W imieniu organizatorów Agata Sambor

Tarnów
4-5 września
2017

Forum Gospodarcze Polonii Świata
Polonia World Economic Forum
www.Polonia4um.com

Biznes z 6 kontynentów! Polonia World Business Izby Gospodarcze – Inwestorzy – Przedsiębiorcy – Media – Organizacje i Stowarzyszenia

Miejsce spotkań przedstawicieli polonijnych przedsiębiorców, izb gospodarczych, handlowych, związków i stowarzyszeń działających oraz zarejestrowanych na stałe poza granicami Kraju, z polskim biznesem, organizacjami, instytucjami, administracją rządową oraz samorządową. Gospodarzem Forum jest miasto Tarnów.

Forum Gospodarcze Polonii Świata, to strefa przedsiębiorczości, dialogu, debat oraz internacjonalizacji i integracji środowiska biznesu, którego łączy nie tylko cel ekonomiczny, ale też tożsamość, dziedzictwo, historia, pochodzenie i kultura, a patriotyzm gospodarczy jest misją i dewizą wszystkich uczestników.

Udział w Forum jest bezpłatny, zapewnia korzystanie z Pakietu Uczestnika. Przedstawiciele Polonii mają do dyspozycji bezpłatne noclegi w hotelu. Udział w Forum jest możliwy wyłącznie po dokonaniu zgłoszenia na formularzu Forum i rejestracji. Ilość miejsc ograniczona.

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na **www.polvod.pl**

DENTYSTKA POLSKA
DLA DZIECI i DOROSŁYCH
Dr Mariola Tuliszkiewicz

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire – 75002 Paris

Akceptuję CMU AME

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

MASZ PROBLEM Z HAZARDEM?

Może anonimowi hazardziści pomogą?
Każdy miting AH otwarty.

W każdy poniedziałek o godz. 19

Salka przy kościele Św. Genowefy w Paryżu
(18, rue Claude Lorrain, metro Exelmans)

***Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB i TOWARÓW DO POLSKI -**
OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE, KRAKÓW, RZESZÓW.

TEL. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

Szkoła Polska « Quo Vadis »

przy par. Miłosierdzia Bożego w Paryżu XVII prowadzi zapisy
na rok szkolny 2017/2018.

Szkoła, oprócz zajęć z języka polskiego, historii i katechezy, prowadzi wzbogacony program zajęć, które przybliżają dzieciom kulturę polską: teatr, zajęcia plastyczne, muzyczne, w tym śpiew piosenek polskich.

Formularze rozdawane są w szkole lub przy kaplicy w Domu Kombatanta.

Informacja: 06 19 32 69 91; Facebook: Szkoły Polskie „Quo Vadis”.

Masz problem z piciem?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mitingów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30:

11, Ville St-Jacques (kod: 0911),

75014 Paris, M° Saint-Jacques.

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach – od trzeciego razu – 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe – we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” – 4 €); przy powtórzeniach – 50% ceny; – „ustugi” – do 10 słów: – 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów – 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) – dopłata wynosi – 1 € na tydzień („ustugi” – 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) – inf. i cennik w redakcji GK – 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris – II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

1209658

POLSKA
PRZEWÓZ OSÓB I
PACZEK
TRANSPORT
SAMOCHODÓW
PRZEPROWADZKI
TRANSPORT I
SPRZEDAŻ
OKIEN DRZWI ROLET
SPRZEDAŻ ARTYKUŁÓW
SPOŻYWCZYCH
ATRAKCYJNE CENY

FRANCJA
WYJAZDY Z POLSKI KAŻDY
PIĄTEK
WYJAZDY Z PARYŻA KAŻDA
NIEDZIELA

FRANCJA
PARYŻ I OKOLICE
07 53 16 80 90

POLSKA
REJON PODKARPACIA
+48 669 969 069
+48 669 562 602

1314p88

**✿ DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA
PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU**

Tel. 06 30 40 49 49

1279p77

**Stowarzyszenie „Kresy” we Francji
organizuje**

Wyjazd pielgrzymkowy na Kresy południowo-wschodnie w dni. 20.09 – 1.10.2017. 10-dniowa pielgrzymka po Kresach + 2 dni na dojazd do Warszawy i z powrotem (2 noce + posiłki). Na Ukrainę konieczny jest paszport; nie jest wymagana wiza. **Na trasie:** Lwów, Olesko, Począjów, Krzemieniec, Zbaraż, Skala Podolska, Kamieniec Podolski, Chocim, Okopy Św. Trójcy, Czerniowce, Kołomyja, Jaremcze, Stanisławów, Halicz, Rohatyn. W każdym mieście zwiedzamy obiekty związane z historią Polski.

Cena 980€ i zapewniamy: przelot Paryż-Warszawa-Paryż, transport autokarem klimatyzowanym, zakwaterowanie: Lwów – Dom Pielgrzyma Brzuchowice, poza Lwowem – hotele, pokoje 2 os. z łazienkami, wyżywienie: 3 x dziennie, ubezpieczenie, opiekę pilota, przewodnika w j. polskim we Lwowie i przewodników poza Lwowem, opłaty za wstęp do zwiedzanych obiektów. (Za dodatkową opłatą możliwość pójścia na spektakl do Opery Lwowskiej).

Zgłoszenia prosimy kierować pod adres e-mail:
krysiapol@yahoo.fr; oraz T. 01 43 03 38 33; 06 62 69 13 83.

10842p80

Rozliczenia księgowe. 06 62 90 02 39

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS
www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

01.41.13.45.05
boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

1286p71

• A Louer appartement F3 meuble
dans le centre de Chantilly (60), zona 5, RER D.
Pour plus d'information contacter le: **T. 06 95 31 22 20**

3/051

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

✿ TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

1225p83

Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien- dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

1045

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;

e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

1294p85

PSYCHOLOG-TERAPEUTA: TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:

problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

766p88

✿ USŁUGI HYDRAULICZNE

Tel. 07 51 58 46 26

1311p87

**GŁOS
KATOLICKI**
VOIX CATHOLIQUE

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 26 (2686): 16-23. 07. 2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 23
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkate@club-internet.fr, vkate@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś — Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA — 2, rue du 19 mars 1962 — 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) — 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 5.7.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

PROGRAM TV

17 – 30 lipca 2017

PONIEDZIAŁEK

17 LIPCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Kulturalni PL 11⁵⁵ Podróże z historią – dok. 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Wiedźmy – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Nożem i widelcem 15⁵⁵ Apetyt na miłość – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Mój zwierzyniec 17¹⁰ Podwodne ABC 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Reportaż 18²⁰ Podróże z historią – dok. 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Przeprowadzki – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Sidła strachu – dok. 23³⁵ Solny skarb UNESCO 23⁴⁵ Dzika

Polska – serial 0¹⁵ Apetyt na miłość – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ Supetkowe ABC 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK

18 LIPCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁰ Reportaż 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Noce i dnie – serial 14²⁰ Sidła strachu – dok. 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Smaki polskie 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Przygody Dordo 17¹⁵ Film 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Reportaż 18²⁰ Zasmakuj w Sienkiewicz 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰

Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ 34 Przegląd Piosenki Aktorskiej 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Baron24 – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ W Krainie Baśni – serial 1³⁵ Film 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA

19 LIPCA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁵ Reportaż 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Przeprowadzki – serial 14²⁵ Zdzisław Wardejn 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Posmakuj Opolskiego 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Dla

PROGRAM

17 – 23 lipca 2017

PONIEDZIAŁEK

17 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wiesz to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dok. 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Św. na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Film 15³⁵ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuaria polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Film 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

WTOREK

18 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Papież Polak do Rodaków 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Film 11⁴⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14⁰⁵ Film 15⁰⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Reportaż 16⁵⁰ Express Studencki 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Film 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

ŚRODA

19 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Reportaż 9³⁰ Express Studencki 9³⁵ Sanktuaria polskie 9⁵⁵ Św. na

każdy dzień 10⁰⁰ Dok. 11⁰⁰ Dok. 11¹⁰ Reportaż 11²⁵ Film 11³⁵ Przyroda i ludzie 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Film 14⁰⁰ Film 14⁴⁰ Koncert 15⁴⁰ Reportaż 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dok. 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Film 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

CZWARTEK

20 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Reportaż 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Film 11³⁵ Program eduk. 11⁵⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dok. 14⁰⁰ Film 15²⁰ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Rozrywka 16³⁵ Przegląd Źródła 16⁴⁰ Dok. 17⁰⁰ Benedykt XVI 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Film 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

PIĄTEK

21 LIPCA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Rozrywka 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁵ Film 11³⁵ Wywiad 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dok. 13³⁰ Dok. 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Dok. 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ 7 sakra-

ment 16³⁵ Dok. 16⁵⁰ Dok. 17⁰⁰ Fundusze Europejskie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd Niedzieli 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Program edukacyjny 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

SOBOTA

22 LIPCA

8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dok. 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Edukacja 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski pkt. widzenia 11⁰⁰ Dla dzieci 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Film 13²⁰ Edukacja 13⁴⁵ Publicystyka 14⁰⁵ Film 14⁴⁵ Reportaż 15³⁰ Jak sobie radzić z cierpieniem? 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Katecheza 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

NIEDZIELA

23 LIPCA

8²⁵ Św. na każdy dzień 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Felieton 9¹⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Katecheza 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Przegląd Niedzieli 10⁴⁰ Dok. 11³⁵ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wiesz to też Polska 13³⁰ Papież Polak do Rodaków 14¹⁰ Film 15³⁵ Św. na każdy dzień 15⁴⁰ Dok. 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dok. 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Edukacja 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje. □

dzieci 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Przez granice 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Królowie śródmieścia – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Widowisko 01¹⁵ Baron24 – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ Program muzyczny 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK**20 LIPCA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁵ Przez granice 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁰ Królowie śródmieścia – serial 15¹⁰ Reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Wilnoteka 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Film 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Z Andrussem po Galicji 18²⁵ Naszaarmia.pl 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Magazyn z Ameryki 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Koncert 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Baron24 – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ Załoga Eko 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK**21 LIPCA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁵ Zasmakuj w Sienkiewicz 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Pokój 107 – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁰ Komisarz Alex – serial 15¹⁰ Pod Tatrami 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Program rozrywkowy 16⁴⁵ Baw się słowami 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Koto historii 18²⁵ Było nie minęło 18⁵⁵ Pokój 107 – serial 19²⁵ Flesz historii 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmin – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Wieczór Mistrzów – koncert 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Reportaż 0⁵⁰ Magazyn z Ameryki 1¹⁰ Domisie 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA**22 LIPCA**

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Polonia 24 11¹⁰ Halo Polonia 11⁴⁵ Z Andrussem po Galicji 12¹⁵ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁰ Wiedźmin – serial 14⁰⁵ Rodzina sama w domu 14⁵⁵ Okrasa łamie przepisy 15²⁵ Reportaż 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Siła wyższa – serial 18⁵⁰ Jan Englert – bez tajemnic 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Noce i dnie – serial 21⁵⁰ Daleko od okna – dramat 23⁵⁰ Program rozrywkowy 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ Siła wyższa – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA**23 LIPCA**

9⁰⁰ Teleranek 9²⁵ Ziarno 9⁵⁰ Baw się słowami 10⁰⁵ W Krainie Baśni – serial 10³⁰ Trzy Szalone Zera – serial 11⁰⁰ Msza Św. – Sanktuarium MB Rychwałdzkiej 13²⁰ Program rozrywkowy 14²⁰ Turystyczna jazda 14⁴⁰ Królowa Bona – serial 15⁴⁵ Herbatka

z kabaretem 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17²⁵ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Siła wyższa – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21⁴⁰ Cudownie ocalony – komedia 23²⁰ Herbatka z kabaretem 23⁵⁵ Zakochaj się w Polsce 0³⁰ Siła wyższa – serial 1²⁰ Baw się słowami(2) 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PONIEDZIAŁEK**24 LIPCA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Kulturalni PL 11⁵⁵ Podróże z historią – dok. 12²⁰ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Wiedźmy – serial 14²⁰ Oczy w oczy 14⁵⁰ Reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Nożem i widelcem 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Mój zwierzyniec 17¹⁰ Podwodne ABC 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Reportaż 18²⁰ Podróże z historią – dok. 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Przeprowadzki – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Mroźek i Baltazar – dok. 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Baron24 – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ Supetkowe ABC 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK**25 LIPCA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁰ Reportaż 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Noce i dnie – serial 14²⁰ Mroźek i Baltazar – dok. 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Smaki polskie 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Moliki książkowe 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Reportaż 18²⁰ Zasmakuj w Sienkiewicz 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Seweryn Krajewski – koncert 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0²⁰ Baron24 – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ W Krainie Baśni – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości.

ŚRODA**26 LIPCA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁰ Reportaż 12²⁵ Felieton 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Przeprowadzki – serial 14²⁵ Jan Englert – bez tajemnic 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Posmakuj Opolskiego 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Znak Orła – serial 17⁰⁰ Dla dzieci 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Przez granice 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Królowie śródmieścia – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Widowisko 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Baron24 – serial 0⁴⁵ Znak Orła – serial 1¹⁵ Program muzyczny 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK**27 LIPCA**

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵

Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁵ Przez granice 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁰ Królowie śródmieścia – serial 15¹⁰ Reportaż 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Wilnoteka 15⁵⁵ Baron24 – serial 16³⁰ Do przerwy 01 – serial 17⁰⁰ Film 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Z Andrussem po Galicji 18³⁵ Naszaarmia.pl 19⁰⁰ Barwy szczęścia – serial 19³⁰ Magazyn z Wysp 19⁵⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Komisarz Alex – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Program rozrywkowy 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Baron24 – serial 0⁴⁵ Do przerwy 01 – serial 1¹⁵ Załoga Eko 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK**28 LIPCA**

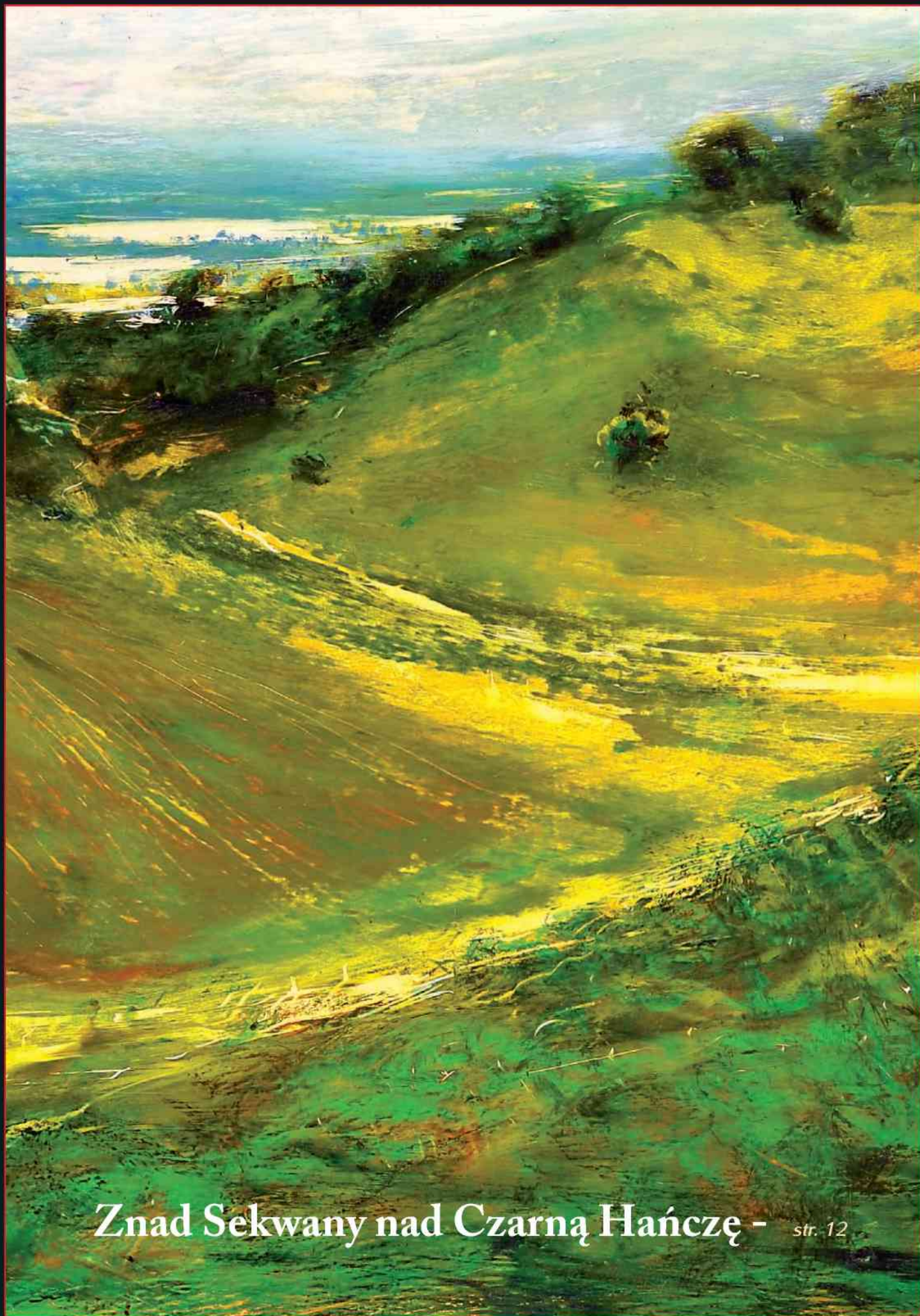
8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁵ Felieton 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Halo Polonia 12⁰⁵ Zasmakuj w Sienkiewicz 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Pokój 107 – serial 13²⁵ Siła wyższa – serial 14²⁰ Komisarz Alex – serial 15¹⁰ Pod Tatrami 15²⁵ Wiadomości 15⁴⁰ Program rozrywkowy 16⁴⁵ Baw się słowami 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Reportaż 18²⁵ Było nie minęło 18⁵⁵ Pokój 107 – serial 19²⁵ Flesz historii 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20³⁵ Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmin – serial 21⁴⁵ Polonia 24 22⁰⁵ Halo Polonia 22⁴⁵ Wieczór Mistrzów – koncert 23⁴⁵ Dzika Polska – serial 0¹⁵ Reportaż 0⁵⁰ Magazyn z Wysp 1¹⁰ Domisie 1⁴⁰ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA**29 LIPCA**

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁵⁰ Polonia 24 11¹⁰ Halo Polonia 11⁴⁵ Z Andrussem po Galicji 12¹⁵ Ojciec Mateusz – serial 13¹⁰ Wiedźmin – serial 14⁰⁵ Rodzina sama w domu 14⁵⁵ Okrasa łamie przepisy 15²⁵ Reportaż 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Siła wyższa – serial 18⁵⁰ Ranczo na urodzinach 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Program rozrywkowy 22²⁵ Pornografia – film 0²⁵ Program rozrywkowy 0⁵⁰ Siła wyższa – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA**30 LIPCA**

9⁰⁰ Teleranek 9²⁵ Ziarno – magazyn 9⁵⁵ Baw się słowami(2) 10²⁰ W Krainie Baśni – serial 10⁴⁵ Intermuza 2017 11¹⁰ Sto minut wakacji – serial 11³⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem – magazyn 13⁰⁰ Mszy św. 14⁴⁰ Królowa Bona – serial 15⁴⁵ Turystyczna jazda 16⁰⁵ Herbatka z kabaretem 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17²⁵ Felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Siostry – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Baw się słowami 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Wiedźmy – serial 21⁴⁰ Godzina „W” – dramat 23⁰⁵ Program rozrywkowy 23⁵⁵ Zakochaj się w Polsce 0³⁰ Siostry – serial 1²⁰ Baw się słowami(2) 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

Znad Sekwany nad Czarną Hańczę - str. 12